

මානව හිමිකම් ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳ දේශීය වාර්තා - 2004

පුජාන්ත්‍රවාදය, මානව හිමිකම් හා කම්කරු කාර්යාලය විසින් 2005 පෙබරවාරි 28 වනි දින නිකුත් කරන ලදී.

ඉ ලංකාව කියාලිල බහුපදිජ පදනමක් මත කියාත්මක වන ජනරජයකි. ජනප්‍රියතාවය මත දෙවන වාරය සඳහා 1999 ද නැවත තෝරා ගනු ලැබූ ජනධිපතිතිය සය වසරක් සඳහා ද, 225 දෙනෙකුගේන් යුත් පර්ලිමේන්තුව සය වසරක් සඳහා ද ව්‍යවස්ථාපාදක බලය බෙදා ගනී. අපේල් මාසයේ ද පැවති මැතිවරණය තිදිතක් හා සාධාරන බව යුතෝර්පා කෘෂ්මයේ මැතිවරණ නිරීක්ෂණ කම්ටුව ප්‍රකාශ කර ඇති අතර, උතුරු නැගෙනහිර පළාත්වල මැතිවරණ අභ්‍යන්තර රැකික් සිදුව බව ද සිය වාර්තාවේ සඳහන් කර ඇත.

රටේ උතුරු නැගෙනහිරට වෙනම රාජ්‍යයක් ලබා ගැනීම සඳහා තුස්සවාදී කෘෂිකාන්‍යයක් වූ දෙමළ රළුම් විමුක්ති කොට්ඨ (එල්.ටී.ටී.ර.) කෘෂිකාන්‍ය සමඟ 1983 කිට 2001 දක්වා රජය සටනක යෙදී සිටියේය. 2001 දී රජය සහ එල්.ටී.ටී.ර. ය වෙන වෙනම ඒකපාර්ශවීක සටන් විරාම නිවේදන තිබුන් කොට, 2002 දී දෙපාර්ශවය විසින් විධිමත් සටන් විරාම ගිවිසුමක් ඇත්කළේ කෙරිණු. 2003 නොරුවීමියානු රජය සැපයු පහසුකම් මදා කාකවිජා වට හයක් පැවත්වීමෙන් පසු එල්.ටී.ටී.ර. ය අප්පේල් මස දී කාකවිජාවලින් ඉවත් විය. වකර ඇතුළත දෙපාර්ශවයම 2002 ගිවිසුම කඩ කළද, එල්.ටී.ටී.ර. යේ ගිවිසුම කඩ කිරීම ඉතා ඉහළ මෙන්ම වඩාත් බරපතල විනි. අධිකරණය ද්වාධිනය. කෙසේ වුවද, ඉහළ අධිකරණ තලයට දේශපාලන බලපෑම් එල්ලවන බවත්, විශේෂයෙන්ම පහළ මට්ටමේ දුන්නා ගැටුවක් වී ඇතිබවත් සමඟර රාජය නොවන කෘෂිකාන පෙන්වා දෙයි. තවදුරටත් අධිකරණ ක්‍රියාදාමය ප්‍රවාන්වීමට හේතුවේ ඇත්තේ දිර්ණකාලින නඩු ඇකීම් ප්‍රමාදයන්, ප්‍රහුණුව නොමැතිවීම සහ ආචර්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණුවන් නොවීමය.

රටේ බොහෝ පුදේශවල අභ්‍යන්තර ආරක්ෂාව පිළිබඳ වගකීම් දරන, අභ්‍යන්තර ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය, 66,000 ක පොලික් හමුදාවක් පාලනය කරයි. 112,000 ක යුද හමුදාවක් ද, 27,000 ක නාවික හමුදාවක් ද 20,000 ක ගුවන් හමුදාවක්ද ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය යටතේ පාලනය වේ. එල්.චී.ඩී.ඩ. ය පාලනය කරන පුදේශ ආසන්නයේ සිටින මූස්ලම් හා සිංහල ජනයාගේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් පොලිසිය යටතේ ග්‍රාමාරක්ෂක හයින් 20,000 ක් හා සිවිල් ජනයාගෙන් සඳහුම්ලත් සහ්ත්‍යදී පිරිස්ද යොදවා ඇත. සිවිල් ආධිපත්‍යය විමුදායි ලෙස ආරක්ෂක හමුදා පාලනය කරයි. ආරක්ෂක හමුදාවේ අනැමූන් බිරුපතාල ලෙස මානව සිමිකම් උල්ලා-සිනය කොට ඇත.

වෙළඳපොල මත පවතින රටේ ආර්ථිකය ප්‍රධාන වගයෙන් මෙහෙයවනුයේ නිෂ්පාදන හා කේටා අංශයේ රටේ ජනගහනය 2003 දී දළ වගයෙන් මිලියන 19.4 ක් හා, දළ දේශීය නිෂ්පාදනය 5.9 ද ක් විය. රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් හා ප්‍රතිලාභ උද්ධමනය හා සමානවත තත්ත්වයට ලඟිය. දෙසැම්බර් 26 වැනිදා ඇතිව විනාශකාරී අනිවිගාල සුනාමිය, රටේ දකුණු, උතුර හා නැගෙනහිර මුහුදුවේ ප්‍රදේශ රාජියක් වනසා දූමිය. වම විෂසනයෙන් දහස් ගණන් ජනතාව පිටතක්ෂයට පත්වුහ. මියගිය සංඛ්‍යාවට සමාන සංඛ්‍යාවක් තුවාල බැවිය. පවත්නේ වවත්ගේ කෘෂිකාව දහස් ගණනකි.

සාමාන්‍යයෙන්, රජය රටවැකියන්ගේ මානව හිමිකම්වලට ගොරව දැක්වුවද, අනෙකු ප්‍රදේශවල ගැටළ මතු විය. දේශපාලන අරමුණු මත පදනම් වූ සාමාන්‍යයන් හෝ අනුරූපන්හි විම් වාර්තා වී නොකිඩුද, ගැරික වධ හිසා පැමිණුවීම හේතුවෙන් පොලිස් අත්අධිංශුවේ පසුවේදී මියගිය සංඛ්‍යාව 13ක් විය. ආරක්ෂක හමුදාවන් භා පොලිස් නිලධාරීන් පානිකි ලෙස බැඟ ප්‍රවීත් කළ ඇඟට්ටුවන් පිළිබඳව රජය නොහැරුව්‍ය පරික්ෂණ

පවත්වා ඇතේ. බහ්දනාගරවල තත්ත්වය අසභුදුයක ය. අන්තනේමතිකව අන්ත්‍යඩ්‍යුවට ගත් අවස්ථා ද වසර තුළ වාර්තා වී ඇතේ. රජය, තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ දෙමළ ජාතිකයින් 38 දෙනෙකු රඳවාගෙන සිටියි. වසර තුළ ද විම පනත යටතේ අන්ත්‍යඩ්‍යුවට ගැනීම් වාර්තා වී නැති. වාර්තා නොකළ අන්ත්‍යඩ්‍යුවට ගැනීම් හා වරෙන්තු නොමැති අන්ත්‍යඩ්‍යුවට ගැනීම්වලට අවලංගු කළ, හඳුනි නිති රෙගුලාසි සහ තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ ඉඩකඩ සළකා නිබුණි.

ස්ත්‍රීන් කෙරෙන හිංසාකාරී ක්‍රියා සහ ප්‍රමා ගතිකා අපවාර සිදුවෙමින් පවති. ආගමික සුළුනරයන්ට වරෙනි ක්‍රියා වයිටු අතර දෙමළ ජනයට විරද්ධිව වාරිඹික අසාධාරණකම් ගැටවන් විය. කාජ්‍යතාවන් හා ප්‍රමුණ් බලහන්කාරයෙන් වැඩවල යෙදුවූ අතර, ඉත් සමහරයේ වාත්‍යාපය ලිංගික ව්‍යාපාරවලද යෙදුවුහු. රජය ප්‍රමා අපවාරවලට විරද්ධිව කියාන්මක විය. ප්‍රමුණ් සේවයට යෙදා ගැනීම, වැඩි කරන ජනනාවගේ අයිතිවාසිකම්වලට සිමාවන් පැනවීම, (විශේෂයෙන්ම අපනයන වෙළඳ කළපවල) හා අඩාධිනයන්ට කෙරෙන අසාධාරණකම්ද දිගටම පැවතීම ගැටවන් විය.

එල්.චී.චී.ර. සංවිධානය දිගින් දිගටම බරපනල ලෙස මානව හිමිකම් උල්ලාභනයේ යෙදුණි. දේශපාලන සාහන, අන්තනේමතිකව පුද්ගලන් අන්ත්‍යඩ්‍යුවට ගැනීම්, වධභිංසා කිරීම්, හිරිහැර කිරීම්, පැහැරගෙන යැමී, අනුරුදහන් කිරීම්, කප්පම් ගැනීම්, සහ රඳවා ගැනීම් සඳහා වැල්.චී.චී.ර. ය වගකිවයුතු විය. ප්‍රමා සොල්ඩුදුවන් බඳවා ගැනීමේ හා ඔවුන් යුදුවයේ යෙදුවෙම් කාර්යයේ වැල්.චී.චී.ර. ය දිගටම නිරත විය. යාපනයේ සහ නැගෙනහිර ජන්දයෙන් තෝරි පත්වූ රාජ්‍ය ආයතනවල හිලධාරීන්ගේ රාජකාරීන් ඉටුකිරීමේද තරජන හා බිඟ වැද්දීම් මගින් අනිසි බලපෑම් කිරීමට වැල්.චී.චී.ර. ය දිගටම ක්‍රියා කළේය. උතුරු සහ නැගෙනහිර දෙපලානේ දේශපාලනික හා රජයේ ක්‍රියාකාරකම් සමහර අවස්ථාවන්හිද වැල්.චී.චී.ර. වැළක්වා දැමිය. අදාළ කාලය තුළ ද වැල්.චී.චී.ර. ය විසින් මුස්ලිම් ජාතිකයින්ට තරජනය කිරීම්, බිඟවැද්දීම් කළ අවස්ථාවන් ද විය. උතුරු සහ නැගෙනහිර විගාල ප්‍රාදේශීයක් වැල්.චී.චී.ර.ය විසින් පාලනය කෙරේ. ඔවුන් පාලනය කළ ප්‍රාදේශීයවලට තරමක් දුරට ප්‍රවේශීයමට ජනමාධ්‍ය වේදින්ට වැල්.චී.චී.ර.ය ඉඩකඩ ලබා ද තිබුණි.

එල්.චී.චී.ර. ය විසින් පනවන ලද සමහර තහන්වී මත වැඩියන්ගේ එහා මෙහා යාමේ නිදහස ඇතිරිණි. වාරිඹික හා ආගමික සුළුනරයන් අසාධාරණයට ලක් කිරීම, පොද්ගලිකන්වයට ගරු නොකිරීම, කාබාරණ නඩු විහාග නොපැවැත්වීම, ජන්ද අපේක්ෂකයන් සතනය කිරීම සහ පුරවැසියන්ට තමන්ගේ රජය වෙනස් කිරීමට ඇති අයිතිය වැල්.චී.චී.ර. පාලන ප්‍රාදේශීයවල වැඩියන්ට නොමැති.

1 ජේදය - මානව හිමිකම් සඳහා වන ගොරවය

(පුද්ගලයකු සතු නිදහස සහ නිදහස කෙරෙන දක්වන ගොරවය ඇතුළව)

අ.) පදනම් විරින්තව හෝ නිතිවිරෝධීව පිවිතය අනිම් කිරීම.

දේශපාලන සාහන රජයෙන් සිදු කළ බවට වාර්තා නොව නමුත්, පොලිස් අන්ත්‍යඩ්‍යුවේ පසු වු 13 දෙනෙකු වධභිංසාවලින් මියගෙයාක් ඇති බව මානව හිමිකම් සංවිධාන හා වෙනස් ආර්ථි මාර්ග වාර්තා කොට ඇතේ.

නිදුසුනක් වගයෙන්, පොලිස් 22වනි දින බෙල්ලනවිනාහගේ සහන් යසරත්නගේ සොහොයුරියගේ නිවසේ ඇතිව පවත් ආරවුලක් සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ මෙහෙයවු කළනර දිස්ත්‍රික්කයට අයන් බලුරුවිය පොලිස්

ස්ථානයේ, පොලිස් නිලධාරීනු පරීක්ෂණ පවත්වන අතරතුර ඔහුට පහරදී ඇත. යකරත්න පලාඟමට තැන් කරදී පොලිස් නිලධාරිය තබු වෙඩි පහරකින් ඔහු මියගොස් ඇත. වසර අවසාන වනවිටත් පොලිසිය එළුඛාල පරීක්ෂණ පවත්වයි.

අප්‍රේල් 19, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ, මොරටුව පොලිස් ස්ථානයේ හා මෝදර පොලිස් මුරපොලේ දින 2ක වධනිංසාවලට ගොදුරු වූ මුතුන්ත්‍රිගේ රත්පිත් කුරේ වම තුවාලවලත් මිය ගියේය. ඒ පිළුඛාල පරීක්ෂණ නිම වී නැත.

මස්තේබර් 03 වැනි දින හර්මන් ක්විත්වස් පෙරේරා නමැත්තා, පොලෙන්නරුව පොලිසිය විසින් සාතනය කරන ලද්දේ මත්පත් විකිනීම තහනම් කොට තිබු නිවාසු දිනයක (පොනෝ දින) පොලිසියට මත්පත් විකිනීම ප්‍රතික්ෂාප කිරීම ජ්‍යෙෂ්ඨකොටගෙන බව ජනමාධ්‍ය හා මානව හිමිකම් සංචාරණය වාර්තා කළේය. පෙරේරා සමග තවත් තිදෙනෙක් පොලෙන්නරුව පොලිසිය වෙත ගෙනගොස් තිබිණු. පසුදින උදාහන පෙරේරා මරණයට පත් විය. පෙරේරා මියගියේ ගැටුමකින් බව වක් පොලිස් නිලධාරියක් ප්‍රකාශ කළද, අනෙකුත් පොලිස් නිලධාරීන් විය සනාට් කළේ නැත. වසර අවසානයේ ද පොලිස් නිලධාරීන් 4 දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති අතර ඔවුන්ට විරෝධී හඩුව විභාග වෙමින් පවතී.

නොවැම්බර් 21 වැනි දින නාලනද සාතකයකු විසින් වත්තලදී ජේරල්ඩ් පෙරේරා නමැත්තා වෙඩි තබා මරු දමන ලද්දේ, 2002 ද ඔහු අත්විද වධනිංසා පිළුඛාලට දෙසම්බර් 02 වැනි දින උසාවියේදී සාක්ෂි දීමට තියමිනව තිබියදිය. ඔහු වෙඩි වැදි දින තුනකින් මිය ගියේය. දෙසම්බර් 23 වැනි දින උප පොලිස් පරීක්ෂකවරයකු හා සැකකාර තුවක්කුකරු අත්අඩංගුවට ගැනීනි. නඩු විභාගය ඉදිරියේදී සිදුවීමට තියමිනය.

2003 පුලු මස ද අත්අඩංගුවේ සිටියදී මියගිය සුනිල් සේමවත්ද සම්බන්ධයෙන් නඩුවක් නොමැති අතර 2003 නොවැම්බර් මස අත්අඩංගුවේ ද මියගිය වස්. එල්. කුලතුංග සම්බන්ධ සිදුයියේ ද කිසිදු ප්‍රගතියක් දැක්නට නොවේය.

හමුදා නිලධාරීන්ට දැකුවම් නොලබේම ද ගැවලවක් විය. වසර අවසානයේ ද රජය, පැරණි ස්ත්‍රී දුෂ්ඨ අවස්ථා 5 ක්ද, ගාරිඹක වධනිංසා පැමිණවීම් අවස්ථා 100 ක් සහ අනුරූදහන්වීම් 1240 ක්ද පිළුඛාල පරීක්ෂණ ආරම්භ කොට තිබිණු. 2000 ද බිඳුනුවලට ප්‍රතිරෘත්වාපන කඳවුරේ ද මියගිය දෙමළ ජාතිකයින් 27 දෙනා සම්බන්ධ නඩු විභාගයේ ද පොලිස් නිලධාරීන් දෙනෙකු ද අනුවලට පස් දෙනෙකුට මරණිය දැන්ඩානය තියම කළන් පසුව වම දැකුවම වසර 23 ක බරපතල වැඩි ඇතිව සිරගත කිරීමකට වහාම ලිංල් කරන ලදී.

නොවැම්බර් 19 වැනි දින, මහාධිකරණ විතිසුරු සරත් අභිජිතිය මහනා සහ ඔහුගේ ආරණ්ඩක නිලධාරිය, ඔහුගේ කොළඹ තිවසේදී, 4 දෙනෙකුගේ කළුලියක් විසින් වෙඩිනබා සාතනය කරන ලදී. අභිජිතිය ප්‍රධාන පෙලේ මත්දුවී ජාවාරම් සම්බන්ධ නඩුවලට විතිග්‍රහණ ලබා ද තිබු අතර සාතනය කළ දිනට පසු සතියේ තවත් මත්දුවී නඩුවක විතිග්‍රහීමට තියමට තිබිණු. වසර අවසාන වනවිට මෙම සාතනයට සම්බන්ධ අත්අඩංගුවට ගැනීම් සිතිපයක්ම සිදුකොට තිබිණු.

මයිලන්තනි ග්‍රාමයේ පදිංචිව සිටී දෙමළ ජාතිකයින් 35 දෙනෙකු 1992 ද සාතනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වැරදිකරවෙන් වූ කොළඹදුවන් 21 දෙනාගේ ඇඳින් විසින් නිනිපතිවෙන අභිජාවනය කරමින් ඔවුන් නිදහස්

කරන ලෙස ඉල්ලා සිටියෝය. නිතිපතිවරයා අභියාචනය තොපිලිගත් අතර, නඩුවේ තින්දුව අවකාශ තින්දුව විය.

මාර්තු මස දී නැගෙනහිර විල්.ටී.ටී.ර. හමුදා නායක කරණු, උතුරේ වන්ති විල්.ටී.ටී.ර. යෙන් බිඳී ගිය පසු. නැගෙනහිර දී දෙපාර්තමේන් අතර ගැටුමෙන් විල්.ටී.ටී.ර. සාමාජිකයන් හා සාමාන්‍ය වැකියන් 120 ක් මිය ගියේය. රජය කරණු පාර්ශවයට ආධාර සැපයු බවට වාර්තා ලබේ ඇතේ.

මෙම 120 දෙනාට අමතරව විල්.ටී.ටී.ර. ය විසින් තම සංවිධානයට විරෝධී මත දරන දෙමළ දේශපාලන පසු වල සාමාජිකයන් 81 කට වැකි සංඛ්‍යාවක්ද කරණුට පසුඡාතව විල්.ටී.ටී.ර සාමාජිකයින්ද, ආරක්ෂක හමුදාවන්ට ඔහ්තු සැපයු උතුරු, නැගෙනහිර හා කොළඹ දෙමළ ඔහ්තුකරවෙන් සහ සාමාන්‍ය සිවිල් වැකියන් ද මෙම විකර තුළ සාමාන්‍ය කළ බවට විශ්වාසදායක සාක්ෂි ලබේ ඇතේ. ඔවුන් විල්.ටී.ටී.ර විරෝධී දෙමළ දේශපාලන පසුවල සාමාජිකයින් ඉලක්ක කොට ගෙන ඇතේ.

විල්.ටී.ටී.ර විරෝධී, රාජා පනතා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පසුගේ නැගෙනහිර නගර සභාවේ නායක, වී.ආර්. කමලන් සහ පනමාධ්‍ය ලේකම්, බාලනඩිරාජා අයියර් ඇතුළුව වම පසුගේ 10 දෙනෙකු විල්.ටී.ටී.ර.ය මරා දමා ඇතේ. මාර්තු මස පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ අපේක්ෂකයකුව සිටි සින්නතම්බි සුන්දරපිට්ලේ තොහොතුන සාමාන්‍ය විසින් සාමාන්‍ය කරණ ලදී. පෙරවරුවේ ඔහුගේ තිවික අකල දී ඔහු මරා දූම්මට ගත් උත්සාහය අක්ර්වක වුවද පසුව ආරෝග්‍ය ගාලුවකදී ඔහු සාමාන්‍ය කළේය. මාර්තුවේ පැවති සටහෙන් පසු විල්.ටී.ටී.ර. ය කරණු පාර්ශවයේ සාමාජිකයන් 43 ක් මරා දූම් බවට වාර්තා ඇතේ. අගෝස්තු 24 වැනි දින අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ අක්කරේසිපත්තු මෙහේස්ත්‍රාත් උකාවියේදී විල්.ටී.ටී.ර. සාමාජිකයෙකුගේ වෙති තැබීමකින් කරණු ආධාරකරවෙකුව පෙරියඅම්මාත් ජයකුමාර් මිය ගොක්, බන්ධානාගාර නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු තුවාල ලබාය. ප්‍රමා 15 වැනි දින විල්.ටී.ටී.ර. මධිකලපු බන්ධනාගාර, රැඳුවියකු විසින් කරණු පාර්ශවයේ සාමාජිකයු ව්‍යක්තිපතිපිලේ මහේන්ද්‍රන් මරා දමන ලදී. (2 අ ජේදය බලන්න.)

වර්ෂය තුළ හමුදාවට ඔහ්තු සැපයු කන්දයිය (යෝහරාක) සහ තික්සිවිරසිංහම් දුෂ්පතන්තන් ඇතුළු 10 දෙනෙකු විල්.ටී.ටී.ර. ය විසින් මරා දමන ලදී.

ප්‍රමා 7 වැනිදින ප්‍රපුරණ ද්‍රව්‍ය ගෙරිරයේ බඳුගත් මරාගෙන මැරෙන බෝම්බකාරියකු අන්දඩාගුවට ගත් පසු පොලිසියක් තුළ දී බෝම්බය ප්‍රපුරුවා ගැනීම හේතුවෙන් අය සමඟ පොලිස් නිලධාරීන් 4 දෙනෙකු පිටිතසුයට පත් විය. අයගේ ඉලක්කය වුයේ දිගුකළක සිට විල්.ටී.ටී.ර. විරෝධියකු ව්‍ය තින්ද ආගමික කටයුතු පිළිබඳ අංශ සාමාන්‍ය බිජ්ලයේ දේශ්වානන්ද යැයි විශ්වාස කෙරේ.

මාර්තු සටහින් පසුව කරණු පාර්ශවය විල්.ටී.ටී.ර. මධිකලපුව දේශපාලන නායක එස්. සේනාධිරාජා ඇතුළුව, සාමාජිකයින් 26 දෙනෙකු මරා දූම්ය. එසේම කරණු පාර්ශවය විසින් මයි 31වන දින විල්.ටී.ටී.ර. තිතවාදී ජනමාධ්‍යවේදී අයියදුරේ නැඩිසන් ඇතුළුව, සාමාන්‍ය වැකියන් 7 දෙනෙකු ද මරා දමන ලදී. (2 අ ජේදය බලන්න) විල්.ටී.ටී.ර. ය සමඟ කරණු පාර්ශවයට සටහින් වැදුම සඳහා සහය දැක්වමින්, රජය ඔහුට ආරක්ෂාව සහ හමුදා ආධාර ලබා දුන් බවට වාර්තා වී ඇතේ.

ආ.) පුද්ගල අනුරුදුන්වීම්

දේශපාලන අරමුණු හේතුකොටගෙන විකර තුළ ආරක්ෂක අංශ විසින් සිදුකළ පුද්ගල අනුරුදුන්වීම් කිකිවක් වාර්තා තොවිය.

ඕ ලංකාව, “වර්ග නොකරන ලද” අනුරුදුන් විම් අතිවිශාල සංඛ්‍යාවක් සිදුවී ඇති රටක් ලෙස, බලහත්කාරයෙන් අනුරුදුන් කිරීම සම්බන්ධ වික්සන් පානින්ගේ 2000 ක්‍රියාකාරී කම්ටුව විසින් ලැයිස්තුගත කොට ඇත. ඉහත කිද්ධින් සම්බන්ධයෙන් කිසිදු පියවරක් ගත් බවට මේ වසරේ වාර්තා වී තැන. 1995 සිට 2003 කාලය තුළ අනුරුදුන් වුවන් 17740 ක ගේ ප්‍රගම ඇඟින්ට පුද්ගලයින්, දේපල සහ කර්මාන්ත ප්‍රතිච්ඡාලියා අධිකාරිය වන්දි මුදල් පිටිනැමිය. සහන, ප්‍රතිච්ඡාලියා හා ප්‍රතිකංචිත අමාත්‍යාංශය තවත් 960 දෙනෙකුගේ ඇඟින්ට වසර ඇගිල් වන්දි ලබා දීමට අමතත මත්ඩිල අනුමතිය ඉල්ලා ඇත. වසර 2000 වන විට වික්සන් පානින්ගේ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම අනුරුදුන්විම් 12 ක් වාර්තා කළ අතර, ඉන් කිද්ධින් 7 ක පරිනෘෂණයන් තවමත් අවසන් කොට තැන.

1996-97 කාලය තුළ යාපනය පුද්ගලයේ සිදු වූ අනුරුදුන්විම් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා රජය විසින් 2002 දි කොමිෂන් සහාවක් පහිලුවන ලදී. වර්ෂය තුළ, ආරක්ෂක අංශ මගින් අත්සංශ්‍යවට ගෙන අනුරුදුන් වූ අයගේ ප්‍රගම ඇඟින්ට වෙත අනුරුදුන්විම් තහවුරු කරමින් කොමිෂන් සහාව ලිපි යවා ඇත. එම ලිපි භාජාස් කොපස් නඩු සඳහා ඔවුනට උපකාරී වූ අතර, වසර අවසානයේ දි නඩු 45 ක් ඉතිරිව තිබුණු.

පසුගිය වසරවල දි මෙන් නොව, මේ වසරදී පෝර අනුරුදුන්විම් සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂක හමුදාවන්ට නඩු පැවරීම්, පරීක්ෂණා පැවත්ත්විම් හෝ ලෝදානා කිරීම් නොවිය. 1988 සිට 1994 දක්වා වාර්තා වූ මුළු අනුරුදුන්විම් සංඛ්‍යාව වූ 21,215 න් වැඩිම ප්‍රමාණයක් සිදුවූයේ ජනන වෘත්ති පෙරමුණේ 1988-89 කැරුණුල් සමයේ බව, 1994 දි ස්වාධීන කළ කොමිෂන් සහා 3 ක් සහ 1998 ස්වාධීන කළ සිවුවෙනි කොමිෂන් සහාවද වාර්තා කොට ඇත. බොහෝවිට ආරක්ෂක අංශ විසින් ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලින් බලහත්කාරයෙන් රැගෙන ගිය පුද්ගලයින් මෙයේ අනුරුදුන්වී ඇතිබව කොමිෂන් සහා විසින් තහවුරු කොට ඇත. මෙම අනුරුදුන්විම් සම්බන්ධායන් ගත් ක්‍රියාමාර්ගයන් සම්බන්ධයෙන් මේ වසරේ කිසිවක් වාර්තා නොවේ. විසේ වේ යයි බලාපොරොත්තුව විමට ද නොහැක.

විශේෂයෙන්ම, නැගෙනහිර වෙශෙන මුස්ලිම් වැකියන් කජ්පම් ලබා ගැනීම සඳහා රඳවා ගැනීම විල්.ට්.ට්.ර්. ය මෙම වසර තුළදී කරගෙන ගියේය. පුම් මසදී ත්‍රිකූණාමල පුද්ගලයේ දර කැඩිමට ගොස් සිටි මුස්ලිම් වැකියන් 13 දෙනෙකු පැහැරගත් විල්.ට්.ට්.ට්.ය ඔවුන් නිදහස් කිරීම සඳහා කජ්පම් ඉල්ලා සිටියේය. විදිනම නිදහස් කළ 10 දෙනෙකුගේන් කමිකරු ගුමය ලබාදෙන ලෙස බල කරන ලද අතර, අනෙක් තිදෙනා දින ගණනාවක් රඳවා තබාගෙන, පනර දි නිදහස් කොට ඇත. (1. ඇ සහ 1 වි පේදයන් බලන්න)

වසර ඇගවන විට විල්.ට්.ට්.ට්.ය වැඩිහිටියන් 120 වනාවකටත් වඩා, පැහැරගත් බවට වාර්තා විය.

ඇ.) වධකිංසා සහ වෙනත් ක්‍රියාවලිම දැක්වම්

වධකිංසා පැමිණවිම දැක්වම් ලැබිය හැකි වරදක් බව 1994 වධකිංසා කිරීමට විරැද්ධ සම්මුතියේ දක්වේ. කොසේ වෙනත්, වධකිංසා කිරීමට විරැද්ධ සම්මුතිය, වික්සන් පානින්ගේ ප්‍රජාපතියේ ඇතැම් විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක නොකරයි. මානව කිමිකම් රැකිමේ කණ්ඩායම් පවසන පරිදි ඇත්ත වගයෙන්ම වධකිංසා පැමිණවිම, යම් විශේෂ තත්ත්වයන් යටතේ තහනම් වූවද ඇතැම්, තත්ත්වයන් යටතේ විසේ කිරීමට බාධාවක් තැන. මානව කිමිකම් සංවිධාන පවසන පරිදි තොරතුරු ලබා ගැනීමට හා පාපොච්චාරනයන් ලබා ගැනීමට පෙළුවිය විසින් සිදු කරන කිංසාමය ක්‍රියාවන් බාධාවකින් නොරු දිගටම සිදු වේ. ව්‍යුහයක් ද නොවේ, තුස්න ක්‍රියා වැළැක්වීමේ පහත යටතේ උද්‍යාත්මක අනෙක් අතිනකර තත්ත්වය වන්නේ පුදුක් පොලිස් හිංසා කිරීමෙන් හෝ ඩිනැම පිඩාකාරී වනාවරණයක් යටතේ ලබා ගන්න පාපොච්චාරනයක් මත

වුවද, අධිකරණයක් ඉදිරියට පමණුවන තෙක් පුද්ගලයකු දිගු කළක් රඳවා ගැනීමට ඉඩ සලකා තිබුමය. පසුගිය වසරේ තුළුන ක්‍රියා වැළැක්වීමේ පහත යටතේ කිසිවෙතුත් අන්තර්ගුවට ගෙන නොමතේ. (1 ඇ ජේදය බලන්න.)

වධනිංකා කිරීමේ කුම්වලට, පහරදීම් බොහෝවිට වයර්වලින් නො බටවලින්, පහරදීම විද්‍යුත් තරංග වැද්දවීම, විකෘතිව සිටින සේ මැණික් කටුවෙන් නො දෙපාවලින් එල්ලීම, පිළිස්සීම, මේස ලාව්වලට වෘෂණ කොළ හසුකිරීම හා වනුරේ ගිල්වා තිබුම ආදිය අභ්‍යුත්ත ය. තවත් අවස්ථාවලද සැකකරුවන් අස්ථාගාච්‍ර ඉරියවුවලින් දිරුක කාලයක් කිරීමට සැළැක්වීම, ක්‍රමිනාගක, මිරිස් කුඩා නො ඉත්දන පිරවු මූල වලින් හිස ආවරණය කිරීම ද වේ. වධනිංකාවල ප්‍රතිව්‍යුත් වගයෙන් අස්ථී බිඳ යාම් සහ වෙනත් බරපතල තුවාල සිදු වී ඇති බව රුදුවියේ පවසනි. අදාළ වසර තුළ පොලිස් අන්තර්ගුවේ පසුව 13 දෙනෙකු මරණයට පත්ව ඇත. (1 ඇ ජේදය බලන්න)

පොලිස් වධනිංකා සම්බන්ධව වෝදනා ලත් අවස්ථා 42 න් උතුරු නැගෙනහිර හැර අනෙකුත් ප්‍රදේශවලින් පැමිණිල් ලැබෙනුයේ සමානුපාතිකව නොවේ. කිරාගරයේ සිටින්නවුවන්ට පොලිස් වධනිංකා කළ බවට රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සිය වාර්තාවලින් සහාව කොට ඇත.

තිද්‍යුනක් වගයෙන්, ජනවාරි 5 වැනි දින මාතලේ පොලිස් යට අයන් නිල ඇඟුම්න් හා සිවිල් ඇඟුම්න් සිටි පොලිස් නිලධාරීන් පිරිසක්, විනානගේ සමන් ප්‍රියාකර ගේ ලිංගික අවයවලට හා කළවාවලට විනාඩි 10 ක වේලාවක් උතුරු වනුර වත් කිරීමේ ප්‍රතිව්‍යුත් ලෙස ඔහු බරපතල පිළිස්සුම් තුවාල ලැබුව ආකියානු මානව හිමිකම් කොමිෂන් සහාව වාර්තා කළේය. ම්‍ය වධනිංකාව පිළිබඳව පොලිස් විරැදුද්ව පැමිණිල් කිරීම හේතුවන් නිත්‍යානුකූල නොවන ලෙස ඔහු නැවතන් අන්තර්ගුවට ගත් මාතලේ පොලිස් නැවතන් ඔහුට වධනිංකා පැමිණුවේය. පාතික පොලිස් කොමිස් මේ පිළිබඳව පරිශ්‍යන් පවත්වයි.

පෙබරවාරි දෙවනිදා පාලන නිස්ස කුමාර කොරාල ලියනගේ නමති අය නිතියට පටහැනිව අන්තර්ගුවට ගෙන කළතර දිස්ත්‍රික්කයේ, වැළැපයේන පොලිස් ස්ට්‍රානයේ ද වධනිංකා පැමිණුව බවට ආකියානු මානව හිමිකම් කොමිෂන් සහාව සහ ජනමාධ්‍ය වාර්තා කොට නිඩිනු. පොලිස් අමානුෂික ලෙස කොරාල ලියනගේට හිකට් පින්නකින් තාලු, ස්කෑර රෝගියකුට ඔහුගේ මුවට කෙළ ගසන ලෙස බලකොට ඇත. පසුව කොරාල ලියනගේ ස්කෑර රෝගියකු ලෙස වෛදුවරු නිගමනය කොට ඇත. මැයි මාසයේ ද ග්‍රේෂ්ඩාධිකරණය කොරාල ලියනගේ සම්බන්ධ නඩුව ඇසීමට විකාරු මුත් වසර අවසානයේදීන් එහි විභාගය අවසන් වී නොතිබේ.

සඡේන්මිබර් 27 වැනි දින, යාපනයේ මානව හිමිකම් කොමිෂන් සහ කාර්යාලයේ නිලධාරියකු වන රැවත් වන්දනයෙකර තමන්තාට යාපනය පොලිස් ස්ට්‍රානයේ නිලධාරියකු විසින් පහර ද අත්තේ රුදුවියකුගේ පළවෙල් ඇය ගෙන් ලත් තුදුකාලු කොට සිර අධිස්සියේ තැබු පැමිණිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ පවත්වම්න් සිටින අතරතුරදිය. මානව හිමිකම් කොමිස් අදාළ පොලිස් නිලධාරියාට විරෝධිව වධනිංකා කිරීම යටතේ නඩු පවරා ඇත. වසර අවසානයේදී මානව හිමිකම් කොමිෂන් සහාව හා යාපනය ජේදය පොලිස් අධිකාරී මේ පිළිබඳව පරීක්ෂණ පවත්වම්න් සිටියනු. (1 ඇ සහ 4 ජේදය බලන්න)

පෙර වසරවල ද මෙන් නොව, අන්තර්ගුවේ සිටියදී දුෂ්චරණය කිරීම හා ලිංගික තිරිහැර කිරීම පිළිබඳව වාර්තා නොවේය. ජාත්‍යන්තර ස්කෑර ආයතනය පෙන්වා දෙන පරිදි 2002 ද කොරකමක් සම්බන්ධව කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ, වාරියපොල පොලිස් ස්ට්‍රානය මගින් අන් අඩංගුවට ගත් නත්දති ශේරත්

නමැත්තිය ලිංගික වධනිංසාවලට හාජනය වී ඇත. 2003 ජූල මාසයේදී වධනිංසා කිරීමට විරැද්ධ සම්මුතිය යටතේ වාරියපොල කශය්හාර පොලිසියේ නිලධාරී හා තවත් පස් දෙනෙකුට විරැද්ධව මහාධිකරණයේ නඩු පවරා ඇත. වසර තුළ දී නත්දති හේරන්ට විරැද්ධව පවරා තිබූ නඩුව වාරියපොල මහෙස්ත්‍රාත් තිශ්ප්‍රහ කිරීම හේතුවෙන් ඇය මුදා හැර ඇති අතර, ඇයට වධනිංසා පැමිණුව පොලිසි නිලධාරීන් තිදෙනාට විරැද්ධව, වධනිංසා කිරීමට විරැද්ධ සම්මුතිය යටතේ කුරුණෑගල මහාධිකරණයේ නඩු පවරා ඇත. වසර අවසානය වන තෙක් එය විතිග්‍රහය වී නැත.

වධනිංසාවලට ලක්වුවන්ට ආන්ත්‍රිකම ව්‍යවස්ථාවේ මුද්‍රිත අයිතිවාසිකම් විධිවිධාන යටතේ මහාධිකරණයේ හෝ ග්‍රෑශ්‍යධිකරණයේ හෝ නඩුවක් ගොනු කොට වන්දී ලබා ගැනීමට ඉඩකඩ සලසා ඇත. අධිකරණය මගින් දළ වගයෙන් ඇමරිකානු බොලර් 142 (රු. 14,200) සිට ඇමරිකානු බොලර් 1,825 (රු. 182,500) දක්වා වන්දී ලබා දී තිබේ. නඩුව විනිශ්චය කළ විනිශ්චයකාරණමාගේ නිගමනය මත වැරදිකරුවන් වුවත් වන්දී මුදල් ගෙවිය යුතු වේ. ඇතැම් අවස්ථාවල දී ආරක්ෂක අංශ නිලධාරීන් වධනිංසා සම්බන්ධව වරදකරුවන් වු විට රජය වන්දී මුදල් ගෙවීම කළේ නැත.

නිනිපති කාර්යාලයේ පිහිටුව ඇති වධනිංසා පිළිබඳ පැමිණිල් පරීක්ෂා කිරීමේ විශේෂ එකකය සහ අපරාධ විමර්ශන එකකය වධනිංසා පිළිබඳ පැමිණිල් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. වසර තුළදී මෙම එකක මගින් සිද්ධීන් 44 ක් ඉදිරිපත් කොට, 11 කට නඩු පවරා, ඉතිරිය සම්බන්ධව කුඩා කරමින් පවතී. පෙර වර්ෂවල දී මෙයේ නඩු පවරා වරදකරු වී දඩුවම් පැමිණු වු අවස්ථා දෙකක් විය.

අන්තර් පාර්ලිමේන්තු ස්විර ස්විචර කාරක සහාව සහ අන්තර් අමාන්තාංශ මානව හිමිකම් පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී කන්ඩායම් මෙම වධනිංසා පිළිබඳ පරීක්ෂණ කෙරෙහි අවධානය යොමු කොට ඇත. පුත්‍ර මස දී මානව හිමිකම් කොමිස වධනිංසා ක්‍රියාත්මක කිරීම අවම කිරීම සඳහා වධනිංසා වැළැක්වීමේ තිරික්ෂණ එකකයක් ප්‍රතිශ්ධාපනය කළේය. (4 ජේදය බලන්න) වධනිංසා පැමිණිල් කඩිනම් කිරීම සඳහා මෙම විශේෂ පැන පැන පැන හිමිකම් කොමිස ලබා දුන්නේය. පොලිසි අන්තර්ඛාලී සිටියදී සිදුවන මරණ සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ පැවත්වීමට මානව හිමිකම් කොමිස විශේෂ කන්ඩායම් පත් කළේය. වසර අවසානයේදී මෙම වධනිංසා පැමිණිල් එකකයේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම අපහසු විය.

බන්ධනාගාරයෙහි තැන්ත්වය ජාත්‍යන්තර මට්ටමක පැවතියේ නැත. අධික වූ සිරකරු පිරිස හා අවමවු සෞඛ්‍ය පහසුකම් මෙයට ප්‍රධාන හේතුන් විය. කාන්තාවන් සහ පිරීමින් බන්ධනාගාරවල වෙන් වෙන්ව රැකුවිනු. සමහර අවස්ථාවල බාලවයකාර සිරකරුවන්, වැඩිහිටි සිරකරුවන්ගෙන් වෙන් කොට නොතිබුණි. දුමුවම් ලබා සිරකරුවන්ගෙන් රැකුවුම්කරුවන් වෙන් කොට තිබුණ්ද නැත.

රජයේ අවසරය මත, ස්විචර මානව හිමිකම් තිරික්ෂකයින්ද, ජාත්‍යන්තර රතුකුරුඡ කම්ටුවේ සමාපිකයන්ද වර්ෂය තුළදී 60 වනාවක්, ස්විචර රැකුවුම් ස්විචර 22 ක්, ඇතුළුව බන්ධනාගාර සහ සමහර පොලිසි ස්විචර 142 ක්, සහ රැකුවුම් මධ්‍යස්ථාන 5 ක්ද, විම කොමිසමේ ප්‍රාන්ත තියෙශ්පිතයින් පොලිසි ස්විචර 250 ක් සහ රැකුවුම් මධ්‍යස්ථාන 19 ක්ද පරීක්ෂා කොට ඇත.

ව්‍යුත්පන්වීම්. සංවිධානය වධනිංසා පැමිණුවීම දෙළභිකව සිදු කරයි. (1 අ) ජේදය බලන්න) ඔවුන්ගේ රැකුවුම් කුදාවුරුවල තැන්ත්වය හා පහසුකම් පැවතියේ දුර්වල මට්ටමකය. ජාත්‍යන්තර රතුකුරුඡ සමාපිකයින් ව්‍යුත්පන්වීම්. පාලනය යටතේ පවතින බන්ධනාගාර 2 කට 6 වනාවක් දී ඔවුන්ගේ පොලිසි ස්විචර 14 කට 18 වනාවක්

ද, පරිජ්‍යාව සඳහා ගොස් ඇත. සමහර නිරිජකයින් පවසනුයේ මෙම බන්ධනාගාරවල තන්ත්වය පිළිගනහැක මට්ටමක තිබූ බවත්, දේශීය මට්ටම හා සමව පවතින බවත්ය. වල්.චී.චී.ර. පාලන ප්‍රදේශ වන වත්ති හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල ඇති අනෙකුත් රුදුවුම් කළමනාවලට යාමට රතුකුරුසෙ සංවිධානයට අවකාශ ලැබේ නැත. (1 ඇ පේදුය බලන්න.)

ඇ) නිති විරෝධී අන්අඩංගුවට ගැනීම් හෝ බලන්කාරයෙන් රඳවා ගැනීම්.

6000ක විශේෂ බලකායක් ඇතුළුව අභ්‍යන්තර ආරක්ෂක අමාන්තාංශය, 66,000ක පොලිස් හමුදාවකින්, සමන්විතය. රටේ බොහෝ ප්‍රදේශවල අභ්‍යන්තර ආරක්ෂාව ඔවුන් සතුවේ. පොලිසියට විරැදුෂ්‍ය කෙරෙන පැමිණිල ව්‍යාග කිරීම ජේජ්ඩ් පොලිස් නිලධාරීන්ගෙන් මෙන්ම සිවිල් වැකියෙන්ගෙන් සමන්විත පොලිස් කොමිස් මගින් සිදුවේ. පොලිස් වධනිංසාවලින් නිදහස්වීම් අසිරු කරුණුක්ව ඇත. පොලිස් හමුදාවේ ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස දූෂණය හැඳින්විය හැකි බවට සමහර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පෙන්වා දෙනි.

2002 ද ස්වාධීන කරන ලද සිවිල් වැකියෙන්ගෙන් සමන්විත පාතික පොලිස් කොමිස් පොලිස්පතිවරයා හැර සෙසු පොලිස් නිලධාරීන්ගේ පත්කිරීම්, උසස්කිරීම්, මාරුකිරීම්, විනය කටයුතු හා සේවයෙන් පහ කිරීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත්, ජේජ්ඩ් පොලිස් නිලධාරීන්ගේ සිට පහළම මට්ටමේ නිලධාරියා දක්වා විනය පිළිබඳ වගකීම ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් බඳු සිටිය. පොලිසියට විරැදුෂ්‍ය කෙරෙන මහජන පැමිණිල පැක්ෂා කිරීම සඳහා ක්‍රියා පැවිතාවියක් සකස් කිරීමට පාතික පොලිස් කොමිස් මග බවය ඇත. වර්ෂය තුළ පාතික පොලිස් කොමිස් පැමිණිල 1192කින් 10%ක් ඉදිරි පියවර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය පොලිස් අධිකාරීන් වෙත ඉදිරිපත් කොට ඇත.

නිතිවිරෝධී අන්අඩංගුවට ගැනීම් හා රඳවා ගැනීම් නිතියෙන් තහනම් වේ. කොස් වුවද, නිති විරෝධී අන්අඩංගුවට ගැනීම් හා රඳවා ගැනීම් වර්ෂය තුළ වාර්තා වී ඇත. මිනිමැරැම්, කොරකම්, මංකොල්ලකීම් හෝ ස්ත්‍රී දූෂණ සම්බන්ධයෙන් අන්අඩංගුවට ගැනීමට පොලිසියට බලපත්‍ර අවශ්‍ය නොවේ. පවත්තා නිතියට අනුව යමෙක් අන්අඩංගුවට ගැනීමේදී වසේ කිරීමට හේතුව ඔහුට දත්තා පැය 24 ක් ඉහුත්වීමට පෙර මහයේතුන්වරයු වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. රඳවා ගන්නා ප්‍රදේශලයකු සාමාන්‍යයෙන් දින කිහිපයක් ඇතුළත මහයේතුන්වරයු වෙත ඉදිරිපත් කිරීමෙන්, ඔහුගේ / අයෙගේ / අනිමනය පරිදි ඇප අනුමත කිරීමට හැකි වැරදිවලට ඇප අනුමත කිරීමට ද, අනුමත කළ නොහැකි බොහෝ වරදවලට මාස 3 ක් දක්වා දිර්ක කිරීම ද කළ හැක. සමහර වැරදි සඳහා විනම්, මිනිමැරැම්වල දී මහයේතුන් විසින් සැකකරු රීමාන්ඩ් හාරයට පත් කළ යුතු අනර, ඇප දිය හැක්කේ මහාධිකරණයට පමණි. මේ සැම අවස්ථාවකිදීම සැකකරුව තමා වෙනුවෙන් පෙනි කිරීමට නිතිඥයෙකුගේ සහාය ලබා ගත හැක. සාපරාධි ක්‍රියාවලට සම්බන්ධ අභ්‍යන්තර පැක්ෂා විත්තිකරුවන් වෙනුවෙන් නිතිඥයෙකු, මහාධිකරණයේ හා අකියාවනාධිකරණයේ පවරා ඇති නඩුවලදී සපයනු ලැබේ. අන් අවස්ථාවල විසේ සිදු නොකෙරේ.

දූෂුවම් නොකිරීම ගැටළුවක්ව පවතී. ආරක්ෂක හමුදාවත් මානව හිමිකම් උල්ලංකන කළා යැයි හැගෙන බොහෝ අවස්ථාවලදී රජය වගකිවයුත්තන් හඳුනාගෙන නැති අනර, සාධාරණය ඉටුකොට නැත. මානව හිමිකම් සංවිධාන සඳහන් කරන පරිදි වධනිංසා පැමිණිවීම් පිළිබඳ ගැටුම්වලදී සමහර විනිශ්චයකරුවන් ප්‍රදේශලයින් වැරදිකරුවන් කිරීමට පැක්මෙනුයේ වධනිංසා කිරීමට විරැදුෂ්‍ය සම්මුනියේ වසර 7 ක අනිවායී දූෂුවමක් නියම කර ඇති බවිති. වධනිංසාවලට හාජන වුවන් පරිජ්‍යා කිරීමට අධිකරණ වෙළු විදු විශේෂජායින් 25 දෙනෙකු හා වධනිංසා නක්සේරු කිරීම් සඳහා සිටිනුයේ වෙදුන වෘත්තිකයින් බලින් වෙදුන සාක්ෂි ලබා ගැනීම දූෂ්කර වූ බව මානව හිමිකම් සංවිධාන වාර්තා අනුව පෙනි යයි. සමහර අවස්ථාවල දී, පොලිසිය විසින් වෙදුවරුන්ට තර්ජනය කිරීම හේතුවෙන් සන්ස වාර්තා ලබා ගැනීම දූෂ්කර විය.

ග්‍රෑන්ඩ් ඩික්ටරු හා රටවැකියන් විසින් මානව කිමිකම් කොමිස් වෙත යොමු කරන ලද රඳවාගැනීම්වල නිත්‍යානුකූලතාවය පිළිබඳව කොමිස් පරිජ්‍යතා පවත්වනු ලබ ඇත.

පොබරවාරි මාසයේදී ජනාධිපතිතිය සිරකරුවන් 2000 ක් පොදු සමාචක් යටතේ තිදුහක් කළාය. නිති විරෝධ කළුලු ගැසිම්, අල්ලස්, කොරකම්, ගෙවල් බිඳීම්, උජ්ජ විරෝධ ක්‍රියා, පැහැරගෙනයාම්, ප්‍රමුණ්ව විරැද්ධව කොරකම්, මත්ද්වී, ස්ත්‍රී දුෂ්‍රන යන වැරදි හේතුවෙන් සිරගතවුවන් විම පොදු සමාචක ඇතුළත් වුයේ නැත.

(ඉ) සාධාරණ විනිශ්චයකට අවකාශ නොතිබීම.

ස්වාධීන අධිකරණයක් සඳහා ආන්ත්‍රිකුම ව්‍යවස්ථාවන් ඉඩ සළකා දී ඇති අතර රජය වියට නිරන්තරයේන්ම ගරු කළේය.

ග්‍රෑන්ඩ් ඩික්ටරු හා ජනාධිකරණයට විනිශ්චරුවන් පත් කරනු ලබන්නේ ජනාධිපති විසිනි. අගවිනිශ්චරු සහ මහාධිකරණ විනිශ්චරුවන් දෙදෙනෙකුගෙන් සමන්විත අධිකරණ සේවා කොමිස් පහළ උසාවිවාල විනිශ්චරුවන්ගේ පත්වීම්, ස්ථාන මාරු සළකා බැබුමට නියමිතය. ව්‍යුහමාවාර හේ අනිසි ක්‍රියා හේතුවෙන් විනිශ්චරුවන් සේවයෙන් ඉවත් කිරීමේ බලය පැවරී අත්තේ ජනාධිපතිගේ සහ පාර්ලිමේන්තුවේ ව්‍යුහමාවාර මත විධිමත් පරිජ්‍යතායින් අනතුරුවයි.

සාපරාධී වෛද්‍යා පුරි සහාව විනිශ්චය කරන්නේ ප්‍රකිද්ධියෙයි. වුද්‍යාවන්ට විරෝධ වෛද්‍යා ඔවුන්ට වම අවකාශවල දී දත්ත්වන අතර, නිතිජ්‍යයෙකු මහින් කරනු ඉදිරිපත් කිරීමට හා අනියාවනා ඉදිරිපත් කිරීමට ද අවකාශ සළකා තිබේ. මහාධිකරණයේ හා අනියාවනාධිකරණයේ විනිශ්චය කෙරෙන අපරාධ නඩුවල දී දිලිං තත්ත්වයේ සිටින වුද්‍යාවන්ට, නිති උපදෙස් බ්‍රාඩ්වාර් නිති ආධාර සංවිධානයන්ද මෙම කායුෂීයට උරදි සිටිනි. නිති ආධාර කොමිස් මහින් අවශ්‍ය ප්‍රද්‍රාග්‍රැහ්‍යන්ට නොමිලේ උපදෙස් සැපයුවද, කොමිස්මේ සමන්තර තිබාරින් ඔවුන්ගේ සේවාව බ්‍රාඩ්වාර් පැමිණි ප්‍රාග්‍රැහ්‍යන්ගේන් අයුණු ලෙස මුදල් බ්‍රාඩ්වාර් ගෙන ඇති බවට වාර්තා වේ. තුළ්ත්වාදී මර්දන පනත යටතේ පවරනු ලැබූ නඩු වෙනුවෙන් පුරි සහ සහභාගි නොවති. විනිශ්චරුවන් නිර්දේශී යැයි විශ්වාස කෙරෙන අතර වධනිංසා පැමිණුවීම මහින් හේ වෙනත් අයුණු බලපෑම් මත බ්‍රාඩ්වාර් ගන්නා පාපොච්චාරනයේ සාපරාධී නඩු සඳහා පිළිනොගැනුනාද තුළ්ත්වාදය වැළැක්වීම පනත යටතේ ඇති නඩු සඳහා එය වලංගු වේ. තමන්ගේ පාපොච්චාරනය බලෙන් බ්‍රාඩ්වාර් වික්‍රීම් ප්‍රකාශනයේ සිංහල සඳහා පිළිනොගැනුනාද තුළ්ත්වාදය වැළැක්වීම පනත යටතේ ඇති නඩු සඳහා එය වලංගු වේ. තමන්ගේ පාපොච්චාරනය බලෙන් බ්‍රාඩ්වාර් වික්‍රීම් ප්‍රකාශනයේ සිංහල සඳහා පිළිනොගැනුනාද තුළ්ත්වාදය වැළැක්වීම පනත යටතේ ඇති නඩු සඳහා එය වලංගු වේ. පරිපාලන නියෝග මත ස්වකිය නඩුව විසඳෙන තෙක් ඇතැමි අවස්ථාවලද මාස 18ක වැනි කාලයක් දක්වා සිරගතව සිටීමට වගාන්තරකරුවන්ට සිදු වේ. වැනි ඇයට විරෝධී නඩු විනිශ්චය කිරීම කිඩිනම් කෙරේ.

කොළඹ සහ දකුණේ නඩු බහුතරයක්ම සිංහලෙන් හේ ඉංග්‍රීසියෙන් අකනු ලැබේ. උසාවියේ හාං පරිවර්තනයන් හිඣවීම හේතුවෙන් දෙමළ බස කට්‍රා කරන වගාන්තරකරුවන්ට අසාධාරණයක් සිදු වේ. උතුරු හා නැගෙනහිර පලාත්වල නඩු විසඳුනුයේ ඉංග්‍රීසි හා දෙමළ බසිනි. දුව්‍ය හාං සළකා කරන විනිශ්චරුවන් මහෙස්ත්‍රාන් මට්ටමේ සිටින නමුත් මහාධිකරණයේ සිටිනුයේ විනිශ්චරුවන් 4 දෙනෙක් පමණි. අනියාවනාධිකරණයේ හා ග්‍රෑන්ඩ් ඩික්ටරු වැනි ලෙස දෙමළ හාං සළකා කට්‍රා හැකි විනිශ්චරුවන් වික්‍රීම ප්‍රකාශනයේ සිංහල සඳහා පිළිබඳව දෙමළ බසින් පළකර ඇති අතර ප්‍රමාණයද සීමාසහිතය. සියලුම

තිති හා නිති ප්‍රකාගනයන් හාමා තුනෙන්ම පල කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු රජය දැනටමත් අරණා ඇත.

1993 දී අන්අඩංගුවට ගත් නළුලරන්නම් සිංගරාසා සම්බන්ධයෙන් නඩුව ප්‍රමු මසදී විස්සන් පාතින්ගේ සංචිඛානයේ මානව හිමිකම් කම්ටුව නැවත සමාලෝචනයට ගැනීමි. වම අන්අඩංගුවට ගැනීම සිදුවයේ රජය හා විල්.වි.වි.ර. සංචිඛානය අතර ගැටුම් පැවති කාලයේදය. හිංසා කිරීමෙන් අනතුරුව තමන්ට කියවීමට නොදැන් පාපෙච්චාරයක් සහිත ලියවීල්ලකට බලෙන් අන්සන් කරගත් බව සිවරාසගේ වෝදනාව විය. කම්ටුව මහින් ඔහුගේ සාධාරණ විනිශ්චය සඳහා ඇති අධිකිය කඩ වී ඇති බවත්, වම ශේෂවෙන් ඔහුව නිදහස් කළ යුතු බවත් නිර්දේශ කළේය. අගෝස්තු මසදී කම්ටුවේ නිර්දේශය සම්බන්ධයෙන් පිළිතුරු සාපයිමට රජයට දින 90 ක කාලයක් බව දුන්නද, රජය එයට ප්‍රතිච්චාරයක් දක්වා නොතිබුතු අතර, සිංගරාසා තවමන් අන්අඩංගුවේ පසුවේ.

විවාහවේමේ වයස් කිමාව, දික්කකාදය, දේපල හිමිකම යනාදි දෙප්තියන්හි කාන්තා පසුකායට අනිතකර අන්දමින් බලපෑ ඇතැම් පොදුගලික නිති විසේම පවත්වාගෙන යාමට රජය ඉඩ දී තිබේ. (5 ප්දය බලන්න.)

වසර තුළදී විල්.වි.වි.ර. සංචිඛානය මිට පෙර රජයේ අධිකරණයට යටත්වූ උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශවලට ද තම සංචිඛානයේ අධිකරණ පදනම් බවත් කළේය. ප්‍රමු 28 වනි දින මන්නාරමේදී විල්.වි.වි.ර. අධිකරණ සංකීර්ණය විවෘත කෙරේ. සියලුම ද්‍රව්‍ය ජනනාව රජයේ අධිකරණ වෙත නොයුතු බව විල්.වි.වි.ර. සංචිඛානය විසින් තියෝග කරන ලදී. මෙම වෙනස්කමට ඔහු බලන් ජනනාව අද්දාවා ගත් බවට සත්‍ය කළ හැකි කාණ්ඩා ඇත.

විල්.වි.වි.ර. සංචිඛානයට තමන්ගේම නිති පදනම් අන්තර් ඔහුන්ගේ විනිශ්චරණයෙන්ට අන්තේ නිතිය පිළිබඳ අල්ප දැනීමකි. ඇතැම්වේ කිසිදු දැනුමක් නැත. විල්.වි.වි.ර. අධිකරණ තුමය ක්‍රියාත්මක වන්නේ කිසිදු තියෝගේ බල අධිකාරීයකින් හා රහස්‍යභාවය සුරුකීමේ විධිමන් තුමවේදයකින් නොරවය. වය ඇන්තවගයෙන්ම විල්.වි.වි.ර. තියෝගේ ආයතනයක් මින තිදහස් ස්වාධීන අධිකරණ පදනම් අධිකරණක් නොවේ. ප්‍රවත්පන් වාර්තාවලට අනුව ප්‍රති මසදී විල්.වි.වි.ර. අධිකරණය විසින් ප්‍රදේශයන් දෙදෙනෙකුට මරණිය දුන්ධිනය තියම කරන ලදී.

දේශපාලන සිරකරුවන් සැහෙන ප්‍රමාණයක් විල්.වි.වි.ර. සංචිඛානය විසින් රඳවාගෙන ඇති බවට වාර්තා ලබේ ඇත. සංචිඛානයේ රහස්‍යභාවය ශේෂකොටගෙන ඔවුන් රඳවාගෙන සිටින සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව තියෝගේ දැනුගැනීම අකිරාය. ජනන්තර රතුකුරුය සංචිඛානයට පවා ඔවුනු සිරකරුවන් සිටින ස්ථාන පරින්‍යාවට ඉඩ නොදේ. (1 කි ප්දය බලන්න.)

(ඒ) තිවසේ, ප්‍රවුල් හෝ ලිපිලේඛනවල පොදුගලිකත්වයට අනිසි ලෙස මැදිහත් වීම.

ප්‍රදේශයකුගේ පොදුගලිකත්වය හා බැඳුනු රහස්‍යභාවය ආන්තුකුම ව්‍යවස්ථාව මගින් පිළිගෙන ඇත. රජය විම පිළිගැනීමට ගරු කරන නමුත් ඇතැම් අවස්ථාවල දී ප්‍රායෝගික මට්ටමින් අනවශ්‍ය ලෙස මැදිහත් වූ අවස්ථා ගැනද දැනුගැනීමට තිබේ. පොලිසිය විසින් කොදිසි මෙහෙයුම් කිරීමේ දී හෝ අන්අඩංගුවට ගැනීමේ දී ඒ සඳහා බලපුළුයක් බව ගැනීම සාමාන්‍යයෙන් කරනු ලැබේ.

විල්.වි.වි.ර. සංචිඛානය, ඔත්තුකරුවන් මාර්ගයෙන් නොරතුරු බව ගනිමින් ජනනාවගේ පොදුගලිකත්වයට

අනිසි බලපෑම් සිදු කරයි. වසර තුළදී ලමුන් 1000 ක් පමණ බලෙන් තම සංචාරකයට ඔවුන් බඳවාගෙන ඇත. (6 ඇ ජේදය බලන්න.) වසර තුළදී එම ලමුන්ගෙන් 613 ක් නිදහස් කළද, 219 ක් නැවත සංචාරකයට බඳවාගෙන තිබේ. වයස අවු. 8 පමණක් වන ලමුන් විල්.ටී.ටී.ර. කඩවුරු වලින් බේරි පැන ආ බව වරින් වර ලැබෙන වර්තාවලින් දැක්වේ. විල්.ටී.ටී.ර. පාර්ශව දෙකක් අතර මාර්තු මස දී හටගන් ගැටුම්කාරී තත්ත්වය හේතුවෙන් සමහර උතුරේ වැකියන්ට නැගෙනහිරටත්, නැගෙනහිර වැකියන්ට උතුරුත් යාම සිදුවිය. වසරේ අග භාගයේදී ඔවුන්ට නැවතන් තම ප්‍රදේශවලට පැමිණිමට දේපාර්ශවයම ඉඩ ලබා දුන්නේය.

(ඩ) අභ්‍යන්තර හා බාහිර ගැටුම්වල දී දැකි බලය පාවතිව කිරීම හා මානව කිමිකම් උල්ලාක්ෂණය කිරීම.

විල්.ටී.ටී.ර. ය සාමාන්‍යයෙන් තම උපරිම හැකියාවන් පුද්ගලයේ නිරත විය. වහිද සාමාන්‍ය වැකියන්ද ඉලක්ක කර ගැනීන. 2001 දී සටන් විරාම ගෙවීමු ක්‍රියාත්මක වෙමෙන් අනතුරුව පුද්ගලයන් හා භාණ්ඩ පටවා ගත් වාහන පැහැරගෙන යාම හා බලයෙන් ලමුන් බඳවා ගැනීම් ආද කායුෂීයන්ති දිගින් දිගටම නිරත විය.

අවතනේවුවන් සඳහා යැවෙන ආනාර, ඉන්ධන හා වෙනත් දී ඔවුන් බලෙන් ලබාගති. ඒ හේතුවෙන් විල්.ටී.ටී.ර. පාලනයේ පවතින අවතනේවුවන් සිටින ප්‍රදේශවල මත්දපෝෂණය, රක්තහින්නාවය, දරු උපත් සංඛ්‍යාව අඩු වීම වැනි දේ දකින්නට ඇත.

උතුරේ, විශේෂයෙන්ම යාපනය හා වන්ති ප්‍රදේශවල බිම් බෝමිඩ, මර උගුල් හා පුපුරා තොගිය බෝමිඩ කොටස්, විම පළාත්වල පුද්ගලයන් නැවත පදිංචි කිරීමේ දී හා ඉදිකිරීම්වලදී බරපතල ගැටළුවක් වී ඇත. 2002 දී විස්සන් ජාතිත්තේ සංචාරකය, බෝමිඩ ඉවත් කිරීමේ වැඩ සටහන පාලනය කළේය. 2003 දී විස්සන් ජාතිත්තේ සංචාරකය සකස් කළ බිම් බෝමිඩ ඇති පුද්ග දැක්වෙන සිතියමක් බිම් බෝමිඩ ඉවත් කිරීමේ යෙදි සිටින ආයතන 10 ව ලබා දී තිබුණි. රජය බිම් බෝමිඩ හේතුවෙන්, 20 දෙනෙකු මරණයට පත් වූ බවත් 34 දෙනෙකු තුවාල ලැබූ බවත් වාර්තා කළේය.

2 ජේදය - සිවිල් නිදහසට ගරු කිරීම.

ඇ. කතා කිරීමේ හා මාධ්‍ය නිදහස

කතා කිරීමේ නිදහසට සහ ඇඟක් පළ කිරීමේ නිදහසට ආත්මිකුම ව්‍යවක්ෂාවන් ඉඩ සළකා ඇති බැවින් රජය රට විරෝධීව බඩා තොපමුණුවයි. විස්ම බාධාවකින් තොරව අධ්‍යාපනයේ නිරතවීමට ඉඩ සළකා ඇත. පුද්ගලයකුට පළිගැනීමකට ලක්වේය යන බියෙන් තොරව රජය විවේචනය කිරීමේ නිදහස ඇත. රටේ ජාතික ආරක්ෂාව පිළිබඳ තිනිරිති මුවාවන් යටෝක්ෂණ තිදහස සිමා කිරීමට රජය පෙර අවස්ථාවල දී ක්‍රියා කළේය. තිදහස මාධ්‍ය බිඟ ගැන්වීමට, රජය කළක් හාවිතා කළ සාපරාධි අපනාස නිතිය, 2002 වසරේ දී ඉවත් කරන ලදී. පොද්ගලික රුපවාහිනී මාධ්‍ය, ජාත්‍යන්තර පුවත් නැවත ප්‍රවාරය කිරීමේ දී තමන් විසින් පමුණුවා ගත් සිමාවන් තුළ කටයුතු කරයි.

රට තුළ විගාලම ප්‍රවත්පත් පාලය, රුපවාහිනී මධ්‍යස්ථාන 2 ක් හා ගුවන් විදුලි මධ්‍යස්ථානය රජය සතුව තිබුණුද, විවිධ ව්‍යාද්‍යෙලක මුදුන හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය ව්‍යාපෘති ප්‍රබලව කිය කරයි. විද්‍යුත් මාධ්‍ය ආයතන කිහිපයක් රටතුළ ක්‍රියාත්මක වේ. පාද්‍යෙලක මාධ්‍ය නිදහස රජය විවේචනය කරන තමුදු අවතින් පිහිටුවන මාධ්‍ය ව්‍යාපෘතිවලට රජය සිමා පැහැවැලක් නොකරයි. වහෙත්, පෙබරවාදී මස දී ආකියානු ගුවන් විදුලි සංස්ථාව විසින් අරමින කිරීමට සුදානම්ව රුපවාහිනී ස්ථාවේ බලපත්‍රය ඇත්තිවීමක් සිදු කරන ලදී.

දේශීය හා විද්‍යුත් මාධ්‍යකරණවලට ගැටුම්කාරී ප්‍රදේශවලට යාමට පෝර තිබු සිමාවන් ඉවත් කර ඇත.

යුරේපා සංවිධානයේ මැතිවරණ නිරීක්ෂණ අවසන් වාර්තාවට අනුව මැතිවරණයක දී සියලුම ප්‍රස්ථාවලට සමව ප්‍රවාරය බඩා දීමේ නිතිය උල්ලාක්ෂණය කරමින්, අමේල්ල් මාසයේ දී පැවතීම මහා මැතිවරණයේ දී රජයට අයන් මාධ්‍යන්, ජනාධිපතිතිය නායකත්වය දරන වික්සන් ජනතා නිදහස් සංඛානයට ප්‍රස්ථාව කිය කළ බව වාර්තා වී ඇත. රජයෙන් පාලනය වන ඉංග්‍රීස් ඕඩ්ස්ට්‍රුක්ටර් ප්‍රවත්පත් කන්ස ලක්ෂමන් ගුණුස්කරගේ සේවය ඇත්තිවීමට විරෝධීව ජාත්‍යන්තර මාධ්‍යවේදින්ගේ මන්ධිලය මාර්තු 23 වැනිදා), ජනාධිපතිතියට හා අගමත්තුමාට ලිපි දෙකක් යැවේය. ඔහුගේ සේවය ඇත්තිවීමට ආසන්නම හේතුව මැතිවරණ සමයේ දී රාජ්‍යමාධ්‍ය ආයතන ප්‍රස්ථාග්‍රාහී නොවිය යුතුවට අදහස් ප්‍රකාශ කර සිටීම විය හැකි බව, ඔහුන් එම ලිපියේ සඳහන් කර ඇත. වසර අවසන් නොක් ඔහු නැවත සේවයේ පිහිටුව නොතිබුණි.

මාර්තු 28 වැනි දින කොළඹ පිහිටි පරීක්ෂණ වාර්තාවන් පළ කරන සහ අන්ත ඉංග්‍රීස් ප්‍රවත්පතක් ව්‍යාප්තිවේ ලිඛිත ප්‍රවත්පත් කාර්යාලය පොලිසිය විසින් වටමත් ලබාය. පොලිසිය එම වට්ටම් වටෙන්තුවක් රහිතව සිදු කළ බවත් විය එම ප්‍රවත්පතට විරෝධීව රජය සිදුකරන ක්‍රියාවන්හි, වික් අවස්ථාවක් බවත්, විභින් ප්‍රකාශක ලක්ෂන්ත විකුමනුෂ්‍ය මහතා පැවතු බව, “මායිම් නොමැති වාර්තාකරුවන්” වාර්තා කළේය.

ආත්ම්බූතුම ව්‍යුහස්ථාවේ 17 වන සංගේධනයේ 27 වැනි කොටසෙන් පැවති ඇති බලන්ත වලට අනුව මාර්තු 29 වැනි දින රජයේ පාලනය යටතේ ඇති රුපවාහිනී හා ගුවන් විදුලි ස්ථාවන් මැතිවරණයේ අවසාන ප්‍රතිච්ඡල නිකුත් කිරීම ස්ථාධිත කොමිෂන් සහාව ගැනීමි.

දෙකැම්බර් මසදී මධ්‍යමලප දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි නින්දාරල් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවත්පත් කාර්යාලයට එල්ල කළ ඇත් බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් විභින් සේවය කළ සේවකයින් දෙදෙනෙකු තුවාල ලබාය. දෙකැම්බර් 6 වැනිදා යාපනයේ පිහිටි මහාරාජා මාධ්‍ය ජාලයට අයන් ගුවන් විදුලි හා රුපවාහිනී මධ්‍යස්ථානයට විල්ල කළ ප්‍රහාරයෙන් විභින් උපකරණවලට බරපතල හානි සිදුවිය. වසර අවසන් වන තෙක් ඉහත සිද්ධියේ සම්බන්ධයෙන් කිසිවෙකු ඇත්අධිංශුවට ගෙන නොමැති.

කාපරාධි අපහාස නිතිය යටතේ පවතා තිබු සියලුම නඩු 2002 වසරේ දී ඉල්ලා අස්කර ගත්තා ලදී. වසර තුළදී රජය විසින් අන්තර්ජාලයට ප්‍රවීතිමේ සිමාවන් පනවා නැති.

තම පාලනයේ ඇති ප්‍රදේශවල මුදුන හා විද්‍යුත් මාධ්‍යන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වයන් විල්.වී.ටී.ර. පාලනය විසින් සිමාකර ඇත. කොළඹ සේන්ද කොට ගත් මාධ්‍යන්ට නිරීත්තරයෙන්ම විල්.වී.ටී.ර. සංවිධානයේ බලපැමි ඇතිවේ. විල්.ටී.ටී.ර. පාලන ප්‍රදේශවල වාර්තාකරුවන් තමන් විසින්ම පනවාගත් සිමාවන් තුළ ප්‍රවත්ති වාර්තා කරන බවක් දැක්නට ඇත.

එල්.ටී.ටී.ර. සංචාරකයෙන් වෙන්ව ගිය කරනු පාර්ශ්වය විසින් මාර්තු 31 වැනිදින ද්‍රව්‍ය ප්‍රවත්පන්වේදියෙකු වූ අයියදරයි නැවේහෝ නමැත්තා මධ්‍යාප්‍රාවේද සාතනය කරනු ලැබිය. ඇගේසෑනු 16 වැනි දින ද්‍රව්‍ය ප්‍රවත්පන් වාර්තාකරුවකුව හා රාලාම් ජනතා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකුවා බාලාන්ත්‍රාජා අයියර් නමැත්තා එල්.ටී.ටී.ර. සංචාරකය විසින් කොළඹ දි සාතනය කරනු ලැබිය.

කරනු පාර්ශ්වයට අයත් සාමාජිකයින් ස්වාධීන ද්‍රව්‍ය ප්‍රවත්පනක් වූ තිනකුරල් ප්‍රවත්පනේ බෙදාහැරීමේ කටයුතුවලට බාඛා පැමිණා වූ බවට පිළිගත හැකි වාර්තා ඇත.

එල්.ටී.ටී.ර. සංචාරකය අධ්‍යාපනය ලැබීමේ නිදහස සිමා කර, තම සංචාරකය විවේචනය කරන බුද්ධිමත්ත් මැඩලිමේ නිරන වෙති. ජනමාධ්‍ය වාර්තාවන්ට හා මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ යාපනය කාර්යාලය පවසන පරිදි නැගෙනහිර විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකාර්මික පිධියේ, වැඩ බලන කුලපති, රී.තිරුවෙල්වම් මහනා ඔහුගේ මධ්‍යාප්‍රාවේද නිවසේ දි එල්.ටී.ටී.ර. ය විසින් වෙශින්බා තුවාල සිදු කරන ලදී. එසේ මහනා නැගෙනහිර පළාතේ පරිසරය හා සංස්කෘතික අනෙකුතාවය රැකිගැනීමේලා ප්‍රරේගාමිව කටයුතු කළ අයකු බව විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ (යාපනය) කාර්යාලය වාර්තා කරයි.

ආ. සාමකාම්ව එක්රේස්වීමේ හා සම්ති සමාගම් පැවත්වීමේ නිදහස

එක්රේස්වීමේ හා සම්ති සමාගම් පැවත්වීමේ නිදහසට නිතියෙන් සළකා ඇති ඉඩකඩ්ටර් රජය ගරු කරන බව පැහැදිලි වුවන් සමහර අවස්ථාවල දි සිමාවන් පැනවීමක් දක්නට ඇත.

ජනමත විමෙශ්‍යමක් පවත්වන කාලය තුළදී දේශපාලන මුහුණුවක් ගත් රැක්වීම්, ජනරාල ආදිය නොපැවත්විය යුතු බවට 1981 ජනමත විමෙශ්‍යම් පනතේ සඳහන් වේ. කෙසේ වෙනත් විරැදුෂ්‍ය පක්ෂයේ රැක්වීම් හා කුඩා කණ්ඩායම්වල රැක්වීම් පැවත්වීමට හා විරෝධානා දියන් කිරීමට රජය අවසර දුන්නේය.

“මානව හිමිකම් සඳහා රාජ්‍ය නොවන සංචාරන තිව්‍යක්” මැයි 26 වැනි දින සිරිපාද විද්‍යාලය වසා දුම්මට විරෝධීව උද්‍යෝගීතාවය කළ 2000 ක පමණි පිරිසක් පළවා හැරීමට කොටගාල පොලිසිය කුදාල ගැස් ප්‍රහාරයක් විශ්වාස්‍ය කර ඇත. තුවාල සඳහා වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට ගිය උද්‍යෝගීතාවින් 4 දෙනෙකුට පොලිසිය පහර දි ඇති බව ද වාර්තා විය. පහර කිස් ප්‍රදේශලකින් ඉදිරිපත් කළ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ කිරීමේ පැමිතිලි ග්‍රේෂ්ඨධිකරණය විභාග කර නොමැත.

එල්.ටී.ටී.ර. සංචාරකය තම බල ප්‍රදේශ තුළ එක්රේස්වීමේ නිදහස පාලනය කරයි. ස්වකිය රැක්වීම්වලට බලෙන් ජනතාව ගෙන්වීමට කටයුතු කරයි. ප්‍රමා මස 5 වැනි දින යාපනයේ පැවත්වූ කළ කොට් දිනය සැමරීමට පාසල් ලමුන් රැක්ක් බලෙන් රැගෙන යාම පිළිබඳව ත්‍රි ලංකා යුද්ධ හමුදාව, එල්.ටී.ටී.ර. සංචාරකයට විරැදුෂ්‍යන්වය පෙන්විය.

ඇ. ආගමික නිදහස

ආත්ම්කානුම ව්‍යවස්ථාවෙන් බුදු දහමට කුවිගේළ තැනක් ලබාදී ඇති අතර, කෙසු ආගම් අදහන්නන්ටද තම තමන්ගේ ආගම් හා විශ්වාසයන් නිදහසේ ඇදුනීමේ අයිතිය රජය තහවුරු කර ඇත.

විදේශීය ප්‍රජායින් රට තුළ කියාත්මකව සිටිනි. වෙනත් ව්‍යාපෘති සිදු කිරීම සඳහා රජය ඔවුනට

බලපත්‍ර නිකුත් කරන්නේ කිසියම් සිමාවකට යටත්වය. බලපත්‍ර ලබාදීම සිදු කරන්නේ රජයේ මියාපදිංචි ආගමික කොටස්වලට පමණි.

වර්ෂය තුළදී කනෝලික හා පොතෙක්තන්තු දේශීල්වාන 30 කට පමණ අන්තවාදී හිස්මූහ්න්ගේ මෙහෙයුවේමෙන් බොද්ධයින් විසින් පහර දෙනු ලැබූ බවට නිශ්චිත වාර්තා ලැබේ ඇත. බහුතරයක් දේශීය පිරිසිගේ ආගමට ඇති ගොරවය නිසා පොලිසිය හිස්මූහ්න් අත්අඩංගුවට ගැනීමට මැල් වී ඇත. එහෙත් කුස්තියානි රාජ්‍ය නොවන සංඛ්‍යානයක් වන ව්‍යුත් විෂය් ආයතනයේ කැබේතිගොල්ලට කාර්යාලයට පහර දුමට පැමිණි හිස්මූහ්න් 3 දෙනෙක් සහ ගිහියන් 4 දෙනෙකු පොලිසිය විසින් අත්අඩංගුවට ගනු ලැබිය. අත්අඩංගුවට ගත් පුද්ගලයින් ඇප මත මුදා හැර තිබෙන අතර පරිජ්‍යනා නිමා වී නැත.

මැයි මස දී පානික හෙළ උරුමයේ මන්ත්‍රිවරයකු විසින් පොද්ගලික පනතක් ලෙස ආගම් මාරු කිරීමට විරෝධ පනතේ කෙටුම්පනක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළේය. වේෂ්‍ය කන්ඩායම් වම කෙටුම්පනට විරැද්ධව ගෞෂ්ඌධිකරණයට පෙන්සම් ඉදිරිපත් කළහ. වම කෙටුම්පනේ සමහර කොටස් ආත්ම්ඩ්‍යුම වනවස්ථාවට පහතැනි බව අගෝස්තු මසදී ගෞෂ්ඌධිකරණය නින්ද කළේය. පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට පෙර මෙම පනත කළුගතවන තෙතික ක්‍රියාදාලයකට හාජනය කර ඇත. වය නිතියක් ලෙස සම්මත වී නොමැත.

1990 දී ව්‍යුත්ති.වි.ර. ය විසින් තම පුද්ගලවලින් පලවා හැර මුස්ලිම් පානිකයින් බොහෝමයක් තවමත් සංණාගත තත්ත්වයේ පසුවෙති. වසර තුළ දී ව්‍යුත්ති.වි.ර. ය විසින් මුස්ලිම් ජනතාවට දිගින් දිගටම කිරීහැර සිදු කළන් බලෙන් පැහැර ගෙනයාම්වල අඩුවක් දක්නට ඇත. ව්‍යුත්ති.වි.ර. සංඛ්‍යානය මුස්ලිම්වරුන් පිඩාවට පත් කරනුයේ ඔවුන් වෙනත් ආගමක් අදහන නිසා නොව, උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල ව්‍යුත්ති.වි.ර. සංඛ්‍යානය හා විකාර නොවන්නන් වම පුද්ගලවලින් පලවා හැරීම අරමුණු කරගෙනය. ව්‍යුත්ති.වි.ර.ය මුස්ලිම්වරුන් සම්බන්ධයෙන් මිතුමිලි ප්‍රකාශයන් නිකුත් කළද මුස්ලිම්වරුන් ඒවා පිළිබඳ විශ්වාසයක් නොනැබේය.

පසුගිය වර්ෂවල මෙන් ව්‍යුත්ති.වි.ර. සංඛ්‍යානය දේශීල්වාන හා පුජනීය හූම් යුදුමය කටයුතුවලට හෝ ආයුධ ගබඩා කිරීමට හෝ යොදා ගත් බවට වාර්තා නොමැත.

මේ පිළිබඳව වැඩි විස්තර සඳහා 2004 අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ වාර්තාව බලන්න.

ඇ. රට ආහ්‍යත්තරයේ ගමනාගමනය. විදේශීය සංචාර, විගමනය සහ පෙරලා සිය රටට පැමිණිම.

ගමනාගමන නිදහස, පදිංචියට සුදුසු ස්වාධ්‍යාත්මක තොරා ගැනීමේ නිදහස සහ යළින් මවිධිමට පැමිණිමේ නිදහස ආත්මූතුම වනවස්ථාවෙන් සැම පුරවැකියෙකුවම ලබාදී තිබේ. එහෙත් ද්‍රව්‍ය පුරවැකියන්ගේ වහා මෙහා යාමේදී යම්කිසි සිමාවන්වලට යටත්වීමට සිදු වේ. ව්‍යුත්ති.වි.ර. සමහ යුද ගැටුම් තිබූ සමයේදී උතුරෙන් හා නැගෙනහිර පළාත්වලින් කොළඹට පැමිණි පුද්ගලයින් ගැන රජය සුපරිසුජාකාරී විය. රාඩියෝඩ් ගමන් ගත්නා විවැති අය විශේෂ පරිජ්‍යනායකට ලක් කෙරේ. පසුගිය වසරවල මෙන් ද්‍රව්‍ය පානිකයින්ට නගරය තුළ ගමන් කිරීමට පොලිස් බලපත්‍රයන් අවශ්‍ය නොවුනු ඔවුන් මර්ග බාධකවලදී නිරන්තර කිරීහැරයට පාතු වේ.

හමුදා කළවුරු, බැරයික් හා මාර්ග බාධක අවට පුද්ගලයන් අධිජාරජ්‍යක කළප ලෙස නම් කර සිවිල්

වැසියන්ට විම පුදේශවලට අනුවම් තහනම් කර ඇත. සමහර නිරීක්ෂකයන් පවසන්නේ අධිජාරජූක ක්‍රාපවලට විගාල ඉඩ ප්‍රමාණයක් බව ගැනීම හේතුවෙන් දුව්‍ය ජනනාවගේ ගොවී ඉඩම් අතිම වි නිඩුම අසාධාරණ බවයි. අගෝස්තු මස දී මෙම සිමා කිරීම තරමක් දුරට ලිඛිල් කර වාචකවිවේරි පුදේශයේ ගොවින්ට තමන්ගේ ඉඩම් තුවන විමට ඉඩ සළකා දී ඇතන් අනෙකුත් ජනනාවට විම පුදේශවලට අනුවම් අවසර දී නොමැත. මල්.ට්.ට්.ර. සංවිධානය යාපනයන් දිවයිනේ සෙයු පුදේශයන් යා කොරේන මාර්ගයේ ගමන් බිමන් සිමා කර ඇත.

සරණාගතයින් පිළිබඳව එක්සත් ප්‍රතින්ගේ මහ කොමොඩිස්වරයා ඉදිරිපත් කළ වාර්තාවට අනුව ඔක්තෝබර් මාසය වන විට සරණාගතයින් 377,776 ක් තම නිපැවීම කරා යළි පැමිණ සිටින අතර, සරණාගත තත්ත්වයෙන් ඉතිරිව ඇතෙන් 353,624 ක් පමණි. යුද්ධයෙන් අවනැන්වුවන් සඳහා කළුවරු 295 ක් පිහිටුවා තිබුණි. ඔවුන්ගෙන් 78,398 ක් සුහානාධක මධ්‍යස්ථානවල හා 275,226 ක් තම පූතින් හෝ හින්වතුන් සමග වාසය කරති. විවිධ ආර්ථි මාර්ගයන්ට අනුව අධිජාරජූක ක්‍රාප හේතුවෙන් අවනැන් වුවන් 65,000 කට පමණ තම නිපැවීම කරා යැමට අවකාශ නොමැත. ඉහත වාර්තාවට අනුව සරණාගත කළුවරුවල ලිංගික අනවරයන් සුලභව සිදුවේ. තවද, ඉන්දියාවේ සිට දුව්‍ය සරණාගතයින් 5633 ක් මෙරටට පෙරදා පැමිණ ඇත. මෙම වසරේද වුනියාවේ හා කිලොවිටියේ පිහිටි රුපයට අයන් ඉඩම්වල 1500 පමණ සරණාගතයින් පදිංචි කරවීමේ වැඩසටහනක් අරඹා ඇත.

මල්.ට්.ට්.ර. සංවිධානය විසින්, 1990 දී ස්වකිය බල පුදේශවලින් තෙරපනු ලබු 46,000 ක් වූ මුස්මිම් ජනනාව සුහානාධන මධ්‍යස්ථානවල හා ඒ අවට පිටත් වෙති. පෙර වසරවල දී මෙන් නොව මේ වසරේද විල්.ට්.ට්.ර. ය විම මුස්මිම් ජනනාවට නැවත නිපැවීම්වල පදිංචි විමට ආර්ථිනා කර ඔවුන්ට නිරීක්ෂණ නොකරන බවට ද පොරොන්ද විය. 500 ක් පමණ දෙනා නැවත තම පුදේශවල පදිංචියට ගියද, බොහෝමයක් විල්.ට්.ට්.ර. පාලන පුදේශවල පදිංචියට යාමට රුපය විසින් ආර්ථාව පිළිබඳ සහතිකයක් බව දෙන තුරු බලා සිටිනි.

විවිධ අවස්ථාවන්වලදී විල්.ට්.ට්.ර.ය වන්නි පුදේශයෙන් ජනනාව පිටතට යාමේ දී බාධා පමුණුවයි. විසේම ඔවුන්ගේ පාලන පුදේශවල ගමන් කිරීම වෙනුවෙන් විවිධ බද ගොවීමට සිදුවේ.

වික්සන් ප්‍රතින්ගේ 1951 ප්‍රූජාපතියට හෝ 1967 ගිවිසුමෙහි ප්‍රකාශන අර්ථක්ෂණයට අනුව සරණාගත තත්ත්වයක් යමෙකුට පුදානය කිරීමට අවශ්‍ය නිතිමය විධිවිධානයන් සපයා නොමැත. සරණාගතයින් සම්බන්ධයෙන් කුමවේදයක් සළකා නොතිබුණුද, රුපය සරණාගතයන් පිළිබඳ එක්සත් ප්‍රතින්ගේ මහකොමොඩිස් කාර්යාලය හා වෙනත් මානව සංවිධානයන් සමඟ සහයෝගයෙන් ක්‍රියාකරයි. සරණාගතයින් පිළිබඳව ගැටවෙක් මේ වසරේද පැන නොනැති. විසේම රටින් පිටුවහළ් කිරීමක්ද නොවිය.

3 ජේදය - දේශපාලන අධිකිත්ව ගරු කිරීම , ස්වකිය රුපය වෙනස් කිරීමේ පුරවයි අධිකිය.

කාමකාමී අන්දමින්, පාලන්නා රුපය වෙනස් කිරීමේ අධිකිය ආන්ඩුනුම ව්‍යවස්ථාවෙන් සපයා ඇත. ක්‍රිඩ්කල පැවත්වෙන බහු පාසමික නිදහස්, සාධාරණ මැතිවරණයක් මගින් සර්ව ජන ජන්දය උපයෝගි කර ගැනීමෙන් ජනනාව විම කාර්ය ඉටු කරයි. විහෙන්, මැත කාලයේදී පැවත්වු මැතිවරණවලදී දුෂ්චරිය හා ප්‍රවණ්ඩත්වය දක්නට ලැබුණි. 1999 අප්‍රේල් මාසයේ දී, වසර 6 ක කාලයක් සඳහා හෝරා ගනු ලබු

ඡනාධිපතිතියන්, ආසන 225 කින් සමන්වීත අප්පේල් මාසයේ දි තොරා ගතු ලැබූ පාර්ලිමේන්තුවන් අතර බෙදා යන විධායක හා ව්‍යවස්ථාදායක බලය මත රට පාලනය කෙරේ.

පෙබරවාරී මාසයේ දි, ඡනාධිපතිතිය පාර්ලිමේන්තුව විසුරුව හැරීමෙන් අනතුරුව අප්පේල් මාසයේ දි මහ මැතිවරණයක් පැවත්වුනි. විනි දි ඡනාධිපතිතිය නායකත්වය දරන වික්සන් ජනතා නිදහස් සන්ධානයට 45% ක පන්ද ප්‍රතිගතයක් ලැබුණි. සන්ධානයට පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතර ආසන සංඛ්‍යාවක් ලබා ගැනීමට නොහැකි වුවද, වත්මන් අගමැති මගින්ද රාජපක්ෂගේ නායකත්වය යටතේ ආන්ත්‍රික පිහිටුවේය. අප්පේල් මස පැවති මැතිවරණය බොහෝදුරට නිදහස් හා සංඛ්‍යාව විය. යුරෝපා සංචාරකයේ මැතිවරණ නිරිජ්‍යතා කමිටුව අප්පේල් මාසයේ දි පැවති මැතිවරණය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලෙස නම් කෙරුණෙන් උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රාන්තවල වෙනත් අයගේ පන්ද පැවතිවේ කිරීම, පන්ද කිහිපයක් දුම්ම ඇතුළු අකුම්කනා රාසක් සිදු වී ඇති බව ඔවුන්ගේ වාර්තාවේ දැක්වා ඇත. බොහෝ ආර්ථික මාර්ග පැවතුවේ ව්‍යුත්ස්වාධී. සංචාරකය වම ක්‍රියාවන්ට මුළු වූ බවයි. මැතිවරණ නිති උත්ලංඡණය කිරීම් 2000, මරණු 5 ක් හා බරපතල තුවාල ලැබූවන් 15 ක් දෙනෙක් පිළිබඳ සිද්ධීන් වම වාර්තාවෙන් අනාවරණය කර ඇත. පන්දය ප්‍රකාශ කිරීමේ ප්‍රතිගතය 75% ක් විය. පකුෂිය මැතිවරණවලදී මෙන් නොව, ව්‍යුත්ස්වාධී. පාලන ප්‍රදේශවල දි ජනතාවට ද තම පන්දය හාවතා කිරීමේ අවස්ථාව රජය මගින් මෙවර සළක තිබුණි. වම ජනතාව රජයේ පාලන ප්‍රදේශවල ඇතිකර තිබූ සමුහ පන්ද මධ්‍යස්ථාන වලදී තම පන්දය ප්‍රකාශ කළේය.

සියලුම පන්දදායකයින් පන්ද මධ්‍යස්ථානයේ දි තම ජාතික හැඳුනුම්පත ඉදිරිපත් කළ යුතුයි, යනුවෙන් නිතියක් ඔක්නොබර් මස දි පාර්ලිමේන්තුව මගින් සම්මත කෙරීනි. උතුරු නැගෙනහිර හා වතු ආණුත බොහෝ ජනතාවට හැඳුනුම්පත් නොතිබුණු බවින් රජය ඒ සඳහා වසරක සහන කාලයක් ලබා දුන්නේය. ඔවුන්ගේ අනන්‍යතාවය පිළිගත හැකි ඕනෑම අන්දමේ සාක්ෂියක් හාර ගන්නා ලෙසට පන්ද මධ්‍යස්ථාන හාර නිලධාරීන්ට රජය උපදෙස් දි තිබුණි.

විධායකයේ මෙන්ම ව්‍යවස්ථාදායකයේද වංචා හා දුෂ්‍රණ සිදු වී ඇත. ජාත්‍යන්තර විනිවිදතා සංචාරකය රාජ්‍ය අංශයේ රැකියාවන් පක්ෂාත්‍රාකිකත්වය හා හැඳුනුම්කම් මත ලබා දි ඇති බව පෙන්වුම් කරයි. ඔවුන් පෙන්වා දෙන අන්දමට ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමේ දි හා වෙන්විර් ලබා දීමේ දි මහ පරිමාවූ මුදල් වංචා සිදු වී ඇත. 2003 වසර වන තෙක් අල්ලක් හෝ දුෂ්‍රණ කොමිසම සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක වී නැත. ඇතැම් ආර්ථික මාර්ග ප්‍රවෘත්තීන් වංචා හා දුෂ්‍රණයන් යටතේ ප්‍රදේශගෘහයා වරදකරුවෙකු කිරීමේ ක්‍රියාත්මක ඉතා අපහසු වික්‍රීති බවයි. වසර අවසාන වන විට අල්ලක් හා දුෂ්‍රණ කොමිසමට ලැබුණු පැමිණිල් 1543 අතුරින් 48 ක් සම්බන්ධයෙන් නඩු පවතා ඇත. වැරදිකරුවෙකු ප්‍රධානපෙළේ අල්ලක් සම්බන්ධ නඩු මේ වසරේ දි නොවිය. රජයේ නොරතුරු මහජනතාවට ලබා ගත හැකි වන පරිදි නිතියක් නැත.

225 ක සාමාජිකත්වයෙන් යුත් පාර්ලිමේන්තුවට කාන්තාවන් 9 දෙනෙක් පත් විය. කැබේනට් මන්ඩලයේ එක් කාන්තාවක් හා ග්‍රෑෂ්ඩාධිකරණයෙන් කාන්තාවන් දෙදෙනෙකුගේ නියෝජනයක් ඇත. 1999 වසරේ කාන්තාවක වූ වන්දිකා කුමාරතුන්ග දෙවන වරටන් ජනාධිපතිතිය ලෙස පන්වුවාය. මුස්ලිම් ජාතිකයන් 26 ක් හා දුවිඩ ජාතිකයින් 28 ක් පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරන මන්ත්‍රිවරුන්ට ඇතුළත්ය. කාන්තා හෝ සුව්‍යජාතික නියෝජනය පිළිබඳව නිශ්චිත ප්‍රමාණයක් හෝ නැත.

පකුෂිය අප්පේල් පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ සමයේදී, ව්‍යුත්ස්වාධී. සංචාරකය තම පාලන ප්‍රදේශවල මැතිවරණ පැවතිවේම ප්‍රතිජ්‍යා කළ ඇතර, ඇනෙක් සමහර නැගෙනහිර දුවිඩ පක්ෂ නැගෙනහිර ප්‍රදේශයන් පන්ද ව්‍යාපාර කිරීම සම්බන්ධයෙන්ද විරද්ධී විය. වික්සන් ජාතික පෙරමුණේ අප්ස්‍රාන්තක විස්. සුන්දරම්පල්ලේ හා

දුව්බ ප්‍රතික පෙරමුණේ අපේනෑක ආර්. සතනමුර්ති ඇතුළ දේශපාලන පක්‍ර ආධාරකරුවන් තිදෙනකු නැගෙනහිර පළාතේ කාන්තය කළ බවට විශ්වාසදායක ආරංච මාශී වාර්තාකොට ඇත.

4 ජේදය - මානව හිමිකම් උල්ලංකනය කිරීම් පිළිබඳ පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් ජාත්‍යන්තර සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මගින් කෙරෙන පරීක්ෂණ සම්බන්ධව රජයේ ආක්‍රේෂය.

කාමාන්තයෙන් මානව හිමිකම් උල්ලංකනය කිරීමේ කිද්ධින් පිළිබඳ පරීක්ෂණ දේශය හා ප්‍රත්‍යාන්තර කන්ඩායම් රජයයේ සිමා පැනවීම්වලත් නොරව මානව හිමිකම් පිළිබඳ ඔවුන්ගේ සොයාගැනීම් ප්‍රකාශයට පත් කරති. රජයේ නිලධාරීනුද විම කන්ඩායම්වලට සහායෝගයෙන් ප්‍රතිචාර දක්වති. මානව හිතවාදී විකාඩ්ධ සංවිධාන, යාපනයේ විශ්ව විදුල ආචාර්යාලයේන්ගේ මානව හිමිකම් සංගමය, කිවිල් අයිතිවාසිකම් සංගමය, නිති හා සමාජ හාරකාරීන්වය යනාදී මානව හිමිකම් පිළිබඳ රාජ්‍ය නොවන දේශය සංවිධාන කිහිපයක්ම රටතුළ ක්‍රියාත්මකය. ලියාපදිංචි විමෙදි හා සැම වකර 5 කට වරක් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම්, සැලසුම් හා අරමුදාල් ලැබෙන ආකාරය පිළිබඳව සිව්ස්තරාන්මක නොරතුරු රජයට සැපයී යුතු වුවද, දේශය හෝ විදේශීය රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම්වලට අවතිර කෙරෙන ආකාරයේ නිතිරිති රෙගුලසි රජය මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති බවක් දක්නට නැත. යටෝක්න නියමයක් පනවන මලදේදේ ඇත්තෙම් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා මානව හිමිකම් සංවිධනවල ක්‍රියාකාරීන්වය සම්බන්ධයෙන් විල්ල කරන ලද විවේචනයක් හේතුකොටගෙන බව සමහර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ක්‍රියාකාරකයෙන්ගේ පිළිගැනීමය. විම නියමයක් බොහෝ සංවිධාන, තමන්ව දූෂි පාලනයට හසුකර ගැනීමේ ප්‍රයත්තයක් ලෙස සැලකති. කොසේවනාන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන බොහෝමයක් මෙම වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන් ඉටු කරති. මාර්තු මස 29 වැනි දින රජය, නිං්ඡනයට විරෝධ සම්මුතියට වාර්තා කිරීමේ වගකීම ඉටු කර ඇත. විය රහස්‍යගත වාර්තාවක් ලෙස පවති.

“කනෝලිකයන්ට විරෝධ නිං්ඡනය” යන පර්මානු රාජ්‍ය නොවන සංවිධානය වෙත සැප්තැම්බර් මසදී යවන ලද ලිපියකින් AHRC සංවිධානය, රජය දේශාරෝපනය ලක් කෙරෙන ආකාරයේ කටයුතු වල නිරත වන්නේ යැයි වේදානා කර ඇත.

එම් අතර ප්‍රත්‍යානු රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයට රුදුවුම් මධ්‍යස්ථාන තෝරා යැමට රජය කිසිදු බාධාවකින් නොරව ඉඩ සැලකා ඇත. (1 සි හා 1 ඩී ජේදය බලන්න.) රුදුකුරු සංවිධානය ප්‍රත්‍යාන්තර මානුෂික නිති ප්‍රහුතුව සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ආරක්ෂක අංශවලට ප්‍රහුතුවද සපයා දී ඇත. වර්ෂය තුළදී උතුරු හා නැගෙනහිර ත්‍රේ.රී.රු. පාලන ප්‍රදේශවල සොබන, අධ්‍යාපනය වැඩියුතු කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් රුදුකුරු සංවිධනය මගින් දියන් කෙරීති. (1 පි ජේදය සැලසන්න)

මානව හිමිකම් කම්ටුවට නිතියෙන් ප්‍රවාල් බලනා හා වත්කම් බොහෝ ඇති අතර, ඔවුන්ගේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් නඩු පැවරීමක් හෝ සාක්ෂිකරුවන් ලෙස ඔවුන් අධිකරණයට කැඳවීමක් කිදු නොකෙරේ. කොසේ වෙනත්, බොහෝ මානව හිමිකම් සංවිධාන පවතන අන්දමත මානව හිමිකම් කොමිසම වතරම් ව්‍යුහය නොවිය. ලබා ඇති 6720 ක් වූ පැමිණිලි සංඛාව පිළිබඳ පරීක්ෂණ පැවත්වුමට අවශ්‍ය තරම් කාය්සීමන්ඩ්ලයක් කොමිසම සතුව නොමත. ඔවුන් පරීක්ෂණ පැවත්වුයේ විනිශ්චය සහාවක් ලෙසිනි. අපරාධ නිරීක්ෂකයෙකු කරන අන්දමින් මුලික නිරීක්ෂනයක් කිදු කිරීම කොමිසම ප්‍රතික්ෂාප කරයි. දෙසැම්බර් මස දී මානව හිමිකම්

කොමිසම 2003 වර්ෂික වාර්තාව තිබුන් කළේය. හිංසනය සම්පූර්ණයෙන් වැළැක්වීමේ අදහස ඇතිව ප්‍රතිමාසයේ ද කොමිසම විසින් හිංසනය වැළැක්වීමේ නිරිස්ථන එකකයක් තම ප්‍රධාන කායනීලයේදී හා තවත් ප්‍රාදේශීය කාර්යාල තුනක්ද ආරම්භ කෙරීනි. වධනිංසා ප්‍රාග්ධන සංඛ්‍යාව පරිස්ථිත්ත පැවත්ත්වීමේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා කොමිසම විසින් මෙම අංශයට අනුයුත්ත කළ නිලධාරීන්ට විශේෂ ප්‍රහුතුවක් බ්‍රා දෙන ලදී. හිංසනය වැළැක්වීමේ අංශයේ නඩත්තුව සඳහා මුදල් බ්‍රා දෙන ලෙස කොමිසම හාන්ත්බාගාරයෙන් ඉල්ලුමක් කර ඇත. කොමිසමේ පරිස්ථිත්ත කටයුතුවලට අනිසි බලපෑම් වල්ලවීමක් මෙම වර්ෂය තුළදී දැක්නට ලබුණි. ප්‍රති මාසයේදී කළනර දිස්ත්‍රික්කයේ, පායගල පොලිස් ස්වානයේ නිලධාරීන් විසින්. කොමිසමට හිංසනය ප්‍රාග්ධන ලබුතු පැමිණ්ලක් විභාග කිරීමට ගිය නිලධාරීන් පිරිසකගේ කටයුතුවලට බාධා පමණුවා ඔවුන් බිජ ගත්වා ඇති බවට වාර්තා විය. විසේම යාපනය පොලිස් ස්වානයේ පරිස්ථිත්තයකට ගිය රඛන් වන්දුසේකර නමති නිලධාරීයාට සැපේනැමිබර 27 වනිදින, පහර දීමක් සිදු කර ඇත. (1 සි හා ඩී පේදුයේ බලන්න)

ප්‍රමු මස ද එල්.චී.ඩී.රු. සංචිතානය විසින් උතුරු නැගෙනහිර සඳහා මානව හිමිකම් ලේකම් කාර්යනාලයක් ආරම්භ කළේය. වසර ඇවසාන වන විට මෙම කායනීලයේ නිති කොට්ඨාසන අවසන් කර පැමිණිලු විභාග කිරීම ආරම්භ කර ඇත.

5 ජේදය - වෙනස් ලෙස සැලකීම, සමාජය අපවාරයන් හා පුද්ගල වෙළඳාම.

නිතිය ඉඩිරියේ සියලුම රට්ටශියන්ගේ අයිතින් සමාන බව ආන්ත්‍රිකම ව්‍යවස්ථාවන් ප්‍රාග්ධන ලබෙන අනර රජයද වම අයිතියට ගරු කරයි. වහෙන්, ලිංගිකත්වය මත කෙරුණු වෙනස්කම් ගැන වාර්තා වී ඇත. අධිකරණයට අමතරව, ආන්ත්‍රිකම ව්‍යවස්ථාවේ විධිචානයන්ට අනුකූලව ක්‍රිය කිරීමට රජය මානව හිමිකම් කොමිසම පත් කර ඇත. (1 ඩී පේදුය බලන්න)

කාන්තාවන්

බොහෝට කුරාපානය බිරිඳුට පමණුවන වධනිංසා, ස්ත්‍රීන්ට පහරදීම දුෂ්‍රණයක කිරීම යනාදිය දිගින් දිගටම ප්‍රාග්න බවට පත්ව නිඩිනි. 1995 වසරේ දැන්ව නිති සංග්‍රහයට හඳුන්වා දුන් සංගේධන මගින් විවෘති වැරදි වලට දිය යුතු දැඩුවම් තවදුරටත් දැඩි කර ඇත. ව්‍යාහක කාන්තාවන් විෂයෙහිලා දුෂ්‍රණය යන පදය අර්ථකාරිතය වන්නේ සහකරු / සහකාරීය අධිකරණ නින්දුවක් මත වෙන්ව වෙශෙන විටය. දැන්ව නිති සංග්‍රහය බොහෝ දුට, ලිංගික අසහනකාර ක්‍රිය මැයිලුමට ජේතුවේ යය බහුතරයක් සිතුවද, ඇතැම් කාන්තා සංචිතානවල අදහස වුයේ, පොලිසිය සහ අධිකරණ සෙෂනු තුළ සංචිතා බවක් ඇති කරලුම අන්තර්ගත බවය. කාන්තා හා ප්‍රමා ආරක්ෂක කායනීජයට අදාළ වසරේදී කාන්තාවන්ට විරෝධ සාහසික පැවරාද පැමිණිලි 1190 ලැබේ නිඩිනි.

පසුගිය වසර මෙන් ආරක්ෂක අංශ විසින් කාන්තාවන් ලිංගික අනවරයන්ට ලක් කළ අවස්ථාවන් ප්‍රාග්ධන වාර්තා වී තොමැනි. පොලිස් නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු විසින් මන්තාරම් දිස්ත්‍රික්කයේ උසිලන්කුලම ප්‍රදේශයේ පදිංචි සෙල්වරාජන් නැමති කාන්තාවක් දුෂ්‍රණය කිරීමට ගත් උත්සහයක් සම්බන්ධයෙන් 2003 සියෙක්ස්තර් මස පවත්තු ලබු නිවුවක් වසර ඇවසන් වන තොක් විභාග වෙමින් පැවතුනි. විසේම 2003 අගෝස්තු මස, යාපනය, වඩාමාර්ටිව් ප්‍රදේශයේ යුද සෙබඳුන් නිදෙනෙකු විස්ව කාන්තාවක් දුෂ්‍රණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් මෙනෙක් සිදු නු පැවරීමක් සිදුකර තොමැනි. 2003 වසරේ සිදු වූ ස්ත්‍රී දුෂ්‍රණ සංඛ්‍යාව 900 වූ ඇතර, මෙම වසරේදී දුෂ්‍රණ 928 ක් ප්‍රාග්ධන පොලිසිය පරිස්ථිත්ත පවත්වා ඇත. ලිංගික දුෂ්‍රණයන්ට සහ ගහස්වී

භිංජාවන්ට ලක්වුවන්ට සහන සළසන, ආපදා මධ්‍යස්ථාන, නිතිමය උපකාරක හෝ උපදේශන සේවාවන් සිලාස්‍යාත්මකය.

ගතිකා වෘත්තිය නිති විරෝධ ලෙස සැලකුවන් වහර පුරාවටම කාන්තාවන් එම වෘත්තියේ නියැලෙනි. අනෙකීම් පොලක් නිලධාරීන් මෙන්ම අර්ථාත් අංශවල නිලධාරීන්ද එම අපයෝගන ක්‍රියාවලියේ නියැලුණු බවන් රට එරෙහිව ක්‍රියා තොකළ බවත් දක්නට ඇත. කාන්තාවන් සැපයීම හා වෙළඳාම පිළිබඳ නිතිය 1995 වහරේද වඩාත් ගක්තිමන් කරන ලද නමුත්, බලෙන් ගුමය ලබා ගැනීම සඳහා කාන්තාවන් සැපයීම අඛණ්ඩව සිදුවෙමින් පවති. (5 පේදය - වෙළඳාම බලන්න.)

ම්‍රියා අනවරයන් සාපරාධි අපරාධයක් ලෙස සළසන අනර, උපරිම වහර 5ක සිර දූෂිවමකට යටත් කෙරේ. කෙසේවෙන්, මෙම නිතිය ක්‍රියාත්මක විමක් සිදු නොවේ.

රාජ්‍ය අංශය තුළ ස්ථි පුරුෂ දෙප්‍රේස්‍යටම සම රැකියා සම්බන්ධයෙන් සම තත්ත්වය හිමි වන බව ආණ්ඩුවුම ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන්ය. කෙසේ වුවද පොදුගලික අංශයේ සේවයේ නියත කාන්තාවන්ට සිදුවන වෙනස්කම් හා තොකැලකිල්ල සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ආර්ථාවක් නැත. ඔවුන් පුරුෂ ප්‍රසාද හා සමාන ගුමයක යෙදුනු ගෙවනුයේ අඩු වැටුපකි. ඔවුන්ට රැකියා උසස්වීම් ලබා ගැනීම අසිරී වන අනරම නිර්තතරයේ ම්‍රියා අනවරයන්ට ලක්වෙති. ගුම බලකායේ හරි අඩක්ම වාගේ කාන්තාවන් වුවද ආකියනු සංවර්ධන බංඩවේ වාර්තාවකට අනුව කාන්තාවන්ට ලැබෙන්නේ පුරුෂයින්ට වඩා අඩු ගුණාත්මක හා වෙයෙන් යුත් රැකියාවන්ය.

රට නේතුව, කාන්තා ගුමය බොහෝවිට ඉල්ලුම් කෙරෙනුයේ තාවකාලික හෝ අඩු වැටුප් ගෙවන නුපුණුතු රැකියාවන් සඳහා විම දැක්වීය හැක.

දෙසම්බර් මසදී විස්සන් ජාතින්ගේ සංවිධානය විසින් මාධ්‍ය හරහා දෙසම්බර් මස ම්‍රියා අනවරයන්, ම්‍රියාත්වය මත කෙරෙන සැහැයිකම් පිළිබඳ අවනැන්ව කාන්තාවන් දැනුවන් කිරීමේ වැඩසටහන් පෙළක් දියන් ක්‍රේලේය. එයට රැකියා ස්ථානයේ සිදුවන ම්‍රියා අනවරයන්, කාන්තාවන් හා ලුමුන්ට එරෙහි ප්‍රවන්ධන්වය හා ගෙනක්ට හිංසනයද ඇතුළත් විය.

ජාතික, සිවිල් හා අපරාධ නිතිය යටතේ කාන්තාවන්ට සම අයිතිය ලබා දී තිබුණුද දික්කසාදය, දරුවන්ගේ හාරකාරන්වය සහ දේපල උරුමය යනාදී ගැටෙවලුදී වස් වස් ආගමික හා වාර්ගික කොටස්වල සම්පූද්‍යාධික නිතිරිති හා සිරින්වලට අනුකූලව නිර්ණ ගැනීමක් සිදුවේ. සාම්පූද්‍යාධික සිරින් විරින් අනුගමනය කෙරෙන මුස්ලිම් කාන්තාවන්ට විවාහ විමේ අවම වයස අවුරුදු 15 වුවද සෙසු කාන්තාවන්ට විවාහ විම සඳහා අවම වයස අවුරුදු 18 වේ. රජයේ සහය අභිව පුද්ගලයන්ට ඉඩම් ලබා දීමේද කාන්තාවන්ගේ සම අයිතිවාධිකම් උල්ලාංශනය විමට සේතුව වනුයේ කාන්තාවන්ගේ උරුමය නිතිය ඉදිරියේ පිළිනොගන්නා නිහාය. විවිධ වාර්ගික හා ආගමික සිරින් විරින් හා පිළිගැනීම සේතුවෙන් කාන්තාවන්ට වෙනස්කම් හා වෙන්කොට සැලකෙන අවස්ථා ඇත.

පූරුෂ

අනිවායී පාකල් යැවීමේ නිතියට අනුව වයස අවුරුදු 5-14 අනර පුමුන් පාකල් යැවීම අනිවායී වන අනර, රජය අධ්‍යාපනය හා කොඩිය අංශවල සැහෙන ප්‍රමාණයේ කටයුතු රැකික් සම්බන්ධයෙන් අපකැප

වි ක්‍රියා කරයි. වයස අවුරුදු 16ට අඩු 85% ක පමණ ප්‍රතිගතයක් පාසල් අධ්‍යාපනය ලබති. විශ්ව විද්‍යාල මට්ටම නොකළේ සැපයෙන අතර ප්‍රතිගක්තිකරණයද නොමිලේ ලබා දේ.

ප්‍රමාණීන් අයට් කටයුතුවලට යොදුවෙමට ජේතුවන ප්‍රධාන කරණු ලෙස රාජ්‍ය නොවන සංචිත බහුතරයක් සලකන්නේ, නිතිය ප්‍රමාණවත් නොවීම නොව නිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දූෂ්‍යතාවයන්ය. එමා හා කාන්තා ආරක්ෂණු පොලික් කාය්ස්ථීංගය විසින් ප්‍රමාණීන්ට හා කාන්තාවන්ට විරැද්‍යාව අපරාධ පිළිබඳව පරීක්ෂණු පවත්වන ලද්දේ ව්‍යවද නිතිය ක්‍රියාත්මක කරන සංචිත බහුතරයක්ම එල්.රී.ටී.ඩ සංචිත නය හා අධිවශ්‍ය ගැටුම්කාර කටයුතුවලට මුදා හැර තිබේ. 2002 දී පතික එමා ආරක්ෂක අධිකාරීය සමග සැපුවම කටයුතු කිරීමට කළහැකි කාය්ස්ථීලයක් පොලිකිය විසින් ආරම්භ කරන ලදී. එමා අපවාරවලට සැකකරන ලද පුද්ගලයින් අන්තර්ඛිත ගැනීම හා පරීක්ෂණු පැවතීම් මෙහෙන් එකාබද්ධව සිදුකිරීමට ඔවුනු බලාපොරොත්තු වෙති.

නිතියට අනුව “එමා අපවාර” යන්න නිර්වචනය කර, අන්තේ සියලුම වර්ගයේ ලිංගික ප්‍රවත්ත් ක්‍රියා, පැමුණ් වෙළඳුම, පැමුණ්ට වධනිංකා කිරීමද ඇතුළත් වන පරිදිය. අයුතු අන්දමින් යුමය ලබා ගැනීමට, නිති විරෝධ කටයුතුවලට පැමුණ් යොදා ගැනීම මෙන්ම අතිවායුසී අධ්‍යාපනයට බාධා වන කාය්ස්ථීයන්ට පැමුණ් උපයෝගී කරගැනීම නිතියෙන් තහනමිය. වමෙන්ම පැමුණ් යුමය කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම තහනම් වන ආකාරයෙන් මෙම නිතිරින් පුව්ල් කර තිබේ. එමා ආරක්ෂක අධිකාරීයට අධ්‍යාපන, වෛදු විශ්‍යමික පොලික් හා නිති සෙහෙතුවල නියෝජිතයින් ඇතුළත් වන අතර විය ජනාධිපතිතියට සැපුවම වගකිව යුතු වන්නේය. මෙම වසරේද එමා හා කාන්තා ආරක්ෂක අධිකාරීය පැමුණ්ට විරෝධීව සහායික අපරාධයන් 1841 ක් සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි ලබා ඇත.

එමා අපවාරවල යොදෙන අයට විරැද්‍යාව නඩු පැවතීමට ජාත්‍යන්තර මට්ටමෙන් අවකාශයක් හා නොතික ආවරණයක් රාජ්‍ය කාක්ෂාත් කර ගෙන කිරී. එමා අපයෝගනය සම්බන්ධයෙන් වැරදිකරුවන්ට වසර 5 - 20 දක්වා සිර දුවුම් ද, නිශ්චිතව සඳහන් කර නැති දඩ මුදලක් ද නියම කිරීමට නිතිය ඉඩ කළකා ඇත. වසර ඇතුළත එමා අපවාර සම්බන්ධයෙන් නඩු 39 ක් පවරා ඇති අතර එවා දැනට විභාග වෙමින් පවති. වෙරළභාස ඇතැමි පුද්ගලවල එමා අපයෝගනය සහ එමා ගතිකාවන් බලවත් ගැටළුවක්ව ඇත. දිවයින පුරා එමා ගතිකාවන් 2000 ක් පමණ කිවින බව රාජ්‍ය ඇස්තමේන්තු කර ඇත්තේ, ඇතැමි පොදුගලික අංශ පවක්ෂීන් මෙම සංඛ්‍යාව 6000 ක් බවයි. එමා අපවාර අතර බහුලවම ඇත්තේ ලිංගික දුෂ්‍යතාවයි. ඇතැමි එමා ගතිකාවන් විදේශීකියෙන්ට දේවා සපයන පිරීම් පැමුණ්ය. සමහර පැමුණ් බලයෙන් මෙම වෘත්තියට පොලුඩා ගත් අයවේ. (5 පේදය - වෙළඳම් බලන්න) පරිවාස හා එමාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, රාජ්‍ය නොවන දේශීය සංචිත සමග එකාබද්ධව පැමුණ්ට ආරක්ෂාව හා යොවන ලබා දෙයි. පරිවාස හා එමාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව රාජ්‍ය නොවන සංචිතයන් හා වික්ව විවිධ නිං්හායන්ට හා අපවාරයන්ට ගොදුරුවූ පැමුණ් සඳහා ආරක්ෂාව සපයයි. පහසුවෙන් අපවාරයන්ට හා ගතිකා ව්‍යතිතියන්ට ගොදුරු විය හැකි පැමුණ් පිළිබඳව සංචාරක මණ්ඩලය විසින් අදාළ අංශ දැනුවත් කිරීමේ වඩාත්‍යන් ක්‍රියාත්මක කරයි.

විල්.ටී.ඩ සංචිත නය සොලුවුදුවන් වශයෙන් මෙන්ම සටන් බැංකී ආධාරක සේවා සඳහාද ප්‍රමාණීන් යොදා ගෙන තිබේ. අවුරුදු 13 තරම් බාල වයසේ පැමුණ්ද ඔවුන් බලදාවා ගත් අතර ඉන් ඇතුළත් හමුදාවට හා මූල්‍ය ලංකා සටන් විරාම කම්ටුවට හාර වූහ. සහාව වූ වාර්තාවන්ට අනුව විල්.ටී.ඩ. ය පැමුණ් යුද සේවයට බලදාවා ගැනීම කඩිනම් කර ඇති අතර, නැගෙනහිර පළාතේ විය බහුලව සිදුවෙමින් පවති. (1 පි පේදය බලන්න.) වසර තුළ විල්.ටී.ඩ. සංචිත නය බලෙන් පැමුණ් 1000 ක් තම සංචිත නයට බලදාවා ගත් බවට හා තවන් 5000 ක් පමණ ඔවුන් යටතේ කිවින බවට පිළිගන හැකි වාර්තා ලබා තිබේ. 2003 වසරේ

ପ୍ରଦୀପ କାନ୍ତିମାଳା

පුද්ගල වෙළඳාම නා බලයෙන් පුද්ගලයින් රැගෙන යැම තිතියෙන් තහනම් වුවද, බලයෙන් වැඩ ගැනීම නා ලිංගික අපයෝජනයෙන් සඳහා කාන්තාවන් සහ උමධින් යොදා ගැනීම දක්නට ලැබෙන අතර ඉ ලංකාව, ලිංගික අපවාර සඳහා ලෙබනය, සවුදු අභ්‍යන්තර, කුවේරි, එක්සන් අභ්‍යන්තර මූල්‍ය රාජ්‍යය, බහුරේන් නා කටාර යන රටවලට කාන්තාවන් සැපයීමේ මධ්‍යස්ථානය වී ඇත. එසේම නායි, වින නා රැකියානු කාන්තාවන් ලිංගික අපවාර කටයුතු සඳහා ලංකාවට ගෙනවිත් ඇත. ඇතැම්විට දේශීය මට්ටමින්ද ලුමන් සහ කාන්තාවන් ගැනක්ව දේවයට මෙන්ම ලිංගික අපවාර සඳහා ගෙන යනු ලැබේ. පිමිම් සහ ගැහැණු ප්‍රමුණ් බෙහෙළ් ඇවස්ථාවලදී ලිංගික අපරාධ සඳහා ගොඩරු වන්නේ සංවාරක කර්මාන්තය හරහාය.

කාන්තාවන් වෙළඳාම සඳහා වසර 2-20 අතර සිර දුධිවමක්ද ප්‍රමුණ් වෙළඳාම වෙනුවෙන් වසර 5-20 අතර සිර දුධිවමක් භා දුධියක්ද නිතිය මගින් නියම කළ හැක.

2003 වසරේදී හඳුන්වා දුන් පරිගණකගත විගමන පද්ධතිය සේනුවෙන් පුද්ගල වෙළඳාමට විරෝධිව නිතිය ක්‍රියාත්මකවීමේ ප්‍රගතියක් දක්නට ඇත. වමගින් සැකකරුවන් හෝ ප්‍රමා අපයෝගකින්ගේ නම් පරිගණකයට ඇතුළත් කර, ඔවුන් රෝත් පිටවීම වළක්වා පරිජ්‍යනු පැවත්වීමේ හැකියාව ලබා ඇත. ජාතික ප්‍රමාරජ්‍යක අධිකාරිය මගින් පිහිටුවා ඇති අන්තර්ජාල නිරිජණතා ව්‍යාපෘතිය මගින් සැක කටයුතු “අන්තර්ජාල Chat Room” නිරිජණතාය කරයි. මෙමගින් බ්‍රාබා ගත් තොරතුරු මත ප්‍රධාන පොලේ සැකකරුවන් අන්තර්ජාල ගැනීමට පොලිකියට හැකි විය. පුද්ගල වෙළඳාමේ වර්දකරුවන්ට බිරුපතල වැඩි සහිත වසරක කිරීදූඩුවමක් හා අමෙරිකානු බොලර් 1000 ක (Rs.100,000) දඩ මුදලක් නියම කරයි.

උතුරු නැගෙනහිර පළාත්වල මායිම් ආත්‍රිතව කේරේන දේශීය මට්ටමේ පිරිම් ප්‍රමුණ වෙළඳාම බරපතල ගැටවෙක් වී ඇත. ස්වභාවධර්මය හා ප්‍රමුණ ආරක්ෂා කිරීමේ රාජ්‍ය තොවන සංචාරකය වාර්තා කරන අත්දමට වයස අවරුදු 8-15 අතර පිරිම් ලුමුන් 6000 ක් පමණ කුඩකර හා වෙරෝබඩ නිවාසී නිකේතනයන්හි ලැංඡක අපවාරයන් සඳහා යොදාගනු ලැබේ. සමහර ප්‍රමුණ් නම මවුපියන් විසින් හෝ සංචාරකන්මක ක්‍රේල විසින් බෙලෙන් මෙයට යොදාවා ගනු ලදී පැන.

මෙවතින් අපවාරවලට සහ අනියම් රැකියාවන්ට විරෝධීව ජාතික ප්‍රමාදක්ෂක අධිකාරීය හා ජාත්‍යන්තර කමිකරු සංවිධානය විස්ව ජාතික මට්ටමේ වැඩ පිළිවෙළක් අරමින කර ඇත. 2002 වසර සිට පොලිකියලු මෙයට වින්විය.

රජය විසින් විවිධ අපගෝරණයට ලක්වුවන් සඳහා ප්‍රතිරූපන කළවුරු පවත්වාගෙන යන අතරම කාන්තාවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නාලා ඇත. මෙම වැඩසටහන්වලින් බොහෝමයක් විදේශ කටයුතු නියුත්ක් කායනීයයේ සහයෝගය ඇතිව දේශීය, විදේශීය රාජ්‍ය නොවන සංඝිතානයන් විසින් මෙහෙයුවන් ලබේ.

ගාරිඹ දුබලනා ඇති පුද්ගලයින්

කායික දුබලනා හේතුකොට ගෙන කිසිවෙකුට වෙනස් ලෙස සැලකිය නොහැකි බව නිතිය පිළිගති. එහෙත්, එවැනි දුබලනා සහිත අය රාජ්‍ය ඩේවයේ රැකියාවන්, අධ්‍යාපන හා වෙනත් සේවා ලබා ගැනීමෙදී කොන් කිරීමට ලක් වන අවස්ථා ඇත. දුබලනා ඇති අය ගොඩනගේලවලට අතුවැවීම වැළක්වීමේ නිතියක් නොමැත. සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වසන්තිය පූහුණු මධ්‍යස්ථාන 8 ක්, ගාරිඹ හා මානයික දුබලනා ඇති අය සඳහා පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. එයෙක් විවිධ අනුග්‍රහකන්වයන් යටතේ දුබලනා ඇති උපාධිකාරීන්ට රැකියා පූහුණුව හා රැකියා බැඳීම ද සිදු කෙරේ. දුබලනා ඇති අයට විවිධ අයුරින් සහය දැක්වන රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට මුලාඇඛාර ලබා දීමටද රජය ඉදිරිපත් වී සිටියි. රජයේ සහයෝගය ලබා දෙන එවැනි අවස්ථා ලෙස, ආබාධිතයන්ට උපකරණ සැපයීම, ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදනයන් මිල දී ගැනීම හා ආබාධිතයන්ට උපකාර කෙරෙන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන 74 ක් ලියාපදිංචි කිරීම ද දැක්වා හැක. ගැරිඳා ඇති 200,000 කට පමණු රැකියා කොයා දීමට සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මහින් නිලධාරී මඩුල්ලක් පත් කර සිටියි. මේ ක්වර අන්දමේ පහසුකම් සලකා තිබුණුද සමස්ත සමාජය ඔවුන් දෙස අසුහාදාව බැවෙත හේතුකොටගෙන ඔවුන් දුෂ්කරනා රැකියා මුහුණු පාති.

ජාතික, වාර්ෂික හා ක්‍රිං ජන කොටස්

19 වැනි සියවසේ තේ වග කටයුතු සඳහා ඉන්දියාවෙන් මෙරටට පමණි දුවිඩ ජාතින්ගෙන් පැවත එන දුවිඩ වනු කම්කරවෙන් දැය ලක්ෂයක් පමණු වේ. ඔවුන්ගෙන් 300,000 කට පමණු දෙරටෙම පුරවැකිනාවය ලබාමට සුදුසුකම් නොතිබුණු අතර, විශේෂයෙන්ම අධ්‍යාපනය සඳහා රජය මුදල් වෙන් කිරීමේ ද කොන් කරනු ලැබූ පිරිසක් විය. 2003 ඔක්තෝම්බර් මාසයේ පාර්ලිමේන්තුව සම්මත කළ පනතක් මගින් දුවිඩ වනු කම්කරවෙන් 300,000 ක් පුරවැකිනාවය ලබාමට සුදුසුකම් ලැබිය. අගෝස්තු මස UNHCR මගින් සම්මත කර ගත් පනත පිළිබඳව දුවිඩ ජාතිකයන් දැනුවත් කිරීම ආරම්භ කළ අතර, වසර අවසාන වන විට 200,000 පමණු ලියාපදිංචි කර තිබුණි.

වතුකරයේ මෙන්ම අනෙකුත් දුවිඩ ජන කොටස් විශ්ව විද්‍යාල, අධ්‍යාපනය, රජයේ රැකියා බැඳීමේ හා රජයේ පාලනය යටතේ පවතින අනෙකුත් සේවාවන්වලද ඔවුන්ව කොන් කරන බවට හැඳුමකින් යුතුව කටයුතු කරයි. UNHCR අනුව පදිංචිවීමේදී ද ඔවුනට වෙනස් ලෙස සලකන බවට වාර්තා වේ.

ආදිවාකීන්

ශ්‍රී ලංකාවේ ආදිවාකීන් වන වැදි ජනතාව එක්දහන නොමක්මවයි. ඉන් ඇතැමෙක් ස්වකිය සාම්ප්‍රදායික අන්තර්ජාව රැක ගැනීමට උත්සාහ කරන අතර, ආන්ත්‍රික ව්‍යාපෘතිවල ද රිට සහයෝගය දක්වයි. ඔවුන් සෙසු ජනතාවගේ දේශීල්පාලන හා ආර්ථික පිළිනයට සම්බන්ධවීම පිළිබඳ නිතියෙන් සිමා පැනවීමක් නැත. රස්කිත වනාන්තර වල පිහිටි ඔවුන්ගේ නිපැවීම්වලින් ඔවුන් ඇත්කර දැමීමේ ප්‍රයත්තියක් ඇති බවට වැදි ජනතාව පැමිණිලි කරති.

වෙනස් සමාජමය අපවාරයන් හා වෙනස්කම්

දැන් බිතිනි සංග්‍රහයේ 365 ඒ වගන්තියේ සඳහන් කර ඇති පරිදි කාන්තාවන් අතර සහ පිරීමින් අතර සම්බ්‍රේකන්වය නිති විරෝධී ලෙස දක්වා ඇතෙන් එම නිතිය ක්‍රියාත්මක විමක් සිදු නොවේ. සම්බ්‍රේක. දැව්

මිංගික හා ලිංගික විපර්යාසයන්ට හාරුනය කිරීම ආදි කරණු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන කිසිවක් දැනට රජයේ ලියාපදිංචි වේ නොමත්. වර්ෂය තුළදී මානව හිමිකම් සංවිධාන වාර්තා කරන අන්දමට කොළඹ හා වෙනත් ප්‍රදේශවල දී පොලිකිය විසින් සමල්ගිකයින් හිංසනයට ලක් කිරීම හා මුදල් ලබාගැනීම් සිදු කර ඇත.

HIV ඒකීකී රෝගය මර්දනය කිරීමේ සේවාවන් හා බරපතල ලෙස අවදානම ලක් වූ කන්ඩායම් කෙරෙහි තිල වගයෙන් වෙනස්කමක් සිදු නොවනද සමාජය ඔවුන් කොන් කිරීම දක්නට ලැබේ.

6 ජේදය - හිමිකරු අයිතින්

අ. සම්මි සමාගම් පැවත්වීමේ අයිතිය

සම්මි සමාගම් පැවත්වීමට සේවකයන්ට ආත්ම්ඩ්‍යුම ව්‍යවස්ථාවන් පැවරී ඇති හිමිකම රජය පිළිගන්නා අතර රටේ බලගතු වෘත්තිය සම්මි සම්ප්‍රදායක් වේ. ඕනෑම වෘත්තියක යෙදෙන පුද්ගලයින් 7 දෙනෙකු සිටිනම් වෘත්තිය සම්මියක් පිහිටුවීමට, ප්‍රජාපතියෙන් නායකයින් නොරා ගැනීමට හා ව්‍යවස්ථාවන් සම්මන කර ගැනීමට අවකාශ ඇතෙන් පරිපාලනය ප්‍රමාදවීම් ඇතිවිය හැක. දස ලක්ෂ 7 ක් පමණ වන රටේ සමස්ත ගුම බලකාය අතුරින් 20% ක්ද, වැවේලි කර්මාන්ත බලකායෙන් 70% ක් පමණ වෘත්තිය සම්මි සම්ප්‍රදායන්ය. රටේ මූල වෘත්තිය සම්මි සාමාජිකත්වය මිලයනයකට අධිකය. කැමිකාර්මික නොවන ගුම බලකායෙන් 15%-20% අතර ප්‍රමාණයක් වෘත්තිය සම්මි සාමාජිකයන් වෙති. විශාල පරිමානයේ පොදුගලික සමාගම්වල වෘත්තිය සම්මි ඇතෙන් කුඩා පරිමානයේ කැමිකාර්මික ව්‍යාපාරවල සේවකයින් වෘත්තිය සම්මි සාමාජිකත්වය ගැනී වැඩි උනන්දුවක් නොමත්. රාජ්‍ය අංශයේ වෘත්තිය සම්මි සාමාජිකත්වය ඉහළ ප්‍රතිගතයක් පවතී.

රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රමුඛ පෙළේ වෘත්තිය සම්මි ස්වාධීනව ක්‍රියා කළන් බොහෝ වෘත්තිය සම්මි දේශපාලන නැඹුරුවකින් කටයුතු කරති. රැකිරීමෙන් හා කමිෂකරු අමාත්‍යාංශය 2003 වසරේ දී නව වෘත්තිය සම්මි 168 ක් ලියාපදිංචි කළ අතර සම්මි 64 ක ලියාපදිංචිය අනෝධි කළේය. 2003 අවසන් වන විට ක්‍රියාකාරී වෘත්තිය සම්මි ගණන 1604 කි. වර්ෂික වාර්තා ඉදිරිපත් නොකරන වෘත්තිය සම්මි අවලංගු කිරීමේ බලය රැකිරීමෙන් හා කමිෂකරු අමාත්‍යාංශයට නිතිය මගින් පැවරී ඇත. විවැනි ලියාපදිංචියක් අවලංගු කිරීමට ඇති විකම නෙතික ප්‍රතිපාදනය විය වේ.

වෘත්තිය සම්මි ක්‍රියාකාරීත්වයන් හේතුවෙන් සේවකයෙකු සේවයෙන් පහකළ අවස්ථාවක දී එම ඉවත් කිරීම සිදු කළේ භාදෙක් වෘත්තිය සම්මි ක්‍රියාකාරීත්වය නිකා බව ඔප්පු වවහොත් ස්වාමී ප්‍රකාශයට එම සේවකයන් නැවත සේවයේ පිහිටුවීමට හා වත්ද ගෙවීමට සිදුවේ. එහොත් ඔවුන්ට ස්වාධා මාරු ලබාදුමට හිමිකමක් ඇත. වෘත්තිය සම්මිවල සාමාජිකත්වය හේතුවෙන් සේවකයින්ට වෙනස්කම් කිරීම ඇමරිකානු බොලර් 200 (රු. 20,000)ක දූඩ්‍යකට යටත් කළ හැකි වරදකි.

ආ. සාමූහිකව සංවිධානයටේ හා හිමිකම් ඉල්ලමේ නිදහස

සාමූහික හිමිකම් පිළිබඳ කරණු පැවසීම සඳහා නෙතික ප්‍රතිපාදනවලින් අවකාශ සැලකී ඇතෙන් ඒ අනුව ක්‍රියා කරනුයේ සමාගම් අනෙලාස්සක් පමණි. වසර අවකාශ වන විට ස්වාමිවරුන්ගේ සංගමයට අයන්

ප්‍රධාන සමාගම් 50 ක් සාමූහික ගෙවීම් අත්සන් කර තිබුණි. සියලුම සාමූහික ගෙවීම් කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුවේ මියාපදිංචි කළ යුතු වේ. කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුවේ මියාපදිංචි කර ඇති සාමූහික ගෙවීම් පිළිබඳ දන්තයන් ලබා ගැනීමට නොමැත. ස්වාමිවරුන්ගේ සංගමයට අයන් සමාගම් 435 ක සේවකයන්ගෙන් අඩුකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් වෘත්තිය සමිති සමාජිකත්වය ලබාගෙන ඇත.

පොලිසිය, හමුදාව, බන්ධනාගාර හා අන්තර්ජාලයක්වා හැරුණුවේ සෙහු සියලුම අංශවල සේවකයින්ට වැඩි වර්ජනය කිරීමට නිදහස තිබේ. සේවකය අයිතිවාකිකම් අරහා කමිකරු කොමිෂන් විසින් උකාවියකට හෝ ග්‍රෑෂ්ඩාධිකරණයට පැමිණිලි කිරීමේ අයිතිය කමිකරුවන්ට හිමිය. ඔහුම කර්මාන්තයක් අන්තර්ජාලයක් සේවයක් ලෙස නම් කිරීමේ බලය ජනාධාරීන් සතුය.

අන්තර්ජාලය නොවන සේවාවන්හි සේවකයින් වැඩි වර්ජනය කිරීම හේතුවෙන් ඔවුන්ගෙන් පළුගැනීම වැනි කියාවන්ට නිතියේ අවකාශ නොමැති වුවත් සමහර අවස්ථාවල දී වැඩි වර්ජනය හේතුවෙන් සේවයෙන් පහතිරිම් දකින්තට ඇත.

රටේ නිතියට අනුව අපනයන ප්‍රවර්ධන කළාපවල සේවකයන්ට ද වෘත්තිය සමිති හිමිකම ඇත්තේය. රටේ අනෙකුත් ගුම්කයන්ගේ වෘත්තිය සමිති දායකත්වය 20% ක් වුවද අපනයන ප්‍රවර්ධන කළාපවල වය 10% කි. වහි ක්‍රියාකාරී වෘත්තිය සමිති ඇත්තේ 10 කටත් අඩු සංඛ්‍යාවකි. වයට හේතුව පවත්නා දැඩි සිමා කිරීමය. අපනයන ප්‍රවර්ධන කළාපයේ ඇති කර්මාන්තයාලා 200 අනුරිත් තිල වශයෙන් සංඛ්‍යාව වී ඇත්තේ සමිති 8 ක් පමණි. අනෙකුත් සමහර කර්මාන්තයාලා පාලනාධිකාරීන්, වෘත්තිය සමිති සමග කාක්වීමා අරඹා ඇත. මෙම වර්ෂය අභ්‍යුත්ත සාමූහික ගෙවීම් ඇත්තේ විකාරී. කමිකරු නියෝගීතාවන් පවසන්නේ අපනයන ප්‍රවර්ධන කළාපයේ වැටුප් හා සේවා කොන්දේසි නියම කිරීමේ කාර්යකාරය පැවරී ඇති රජයේ ආයෝජන මත්ත්වාය, වෘත්තිය සමිති පිහිටුවීම අයෙදේරායන් කරන බවයි. කොට්ඨාලින සේවා නියුත්තිකයන් හා ගුම් බලකාය නොමේරු පිරිසක් විම වෘත්තිය සමිති සංඛ්‍යාවට බාධාවක් වී ඇත.

කමිකරු කොමිෂන්වරය, ආයෝජන මත්ත්වායෙන් විල්ලවන බලපෑම් මන වෘත්තිය සමිති සමඟ එකත්තාවයකට පැමිණිමට අකමැති වන ස්වාමි පැසුම් සම්බන්ධයෙන් කමිකරු කොමිෂන් නිසි පියවරන් නොගන්නා බව වෘත්තිය සමිති වේදානා කර සිටියි.

ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කළාපයේ අන්තර්ජාතික නිදහස් වෘත්තිය සමිති සන්ධානයට අනුව වකර තුළ දී වෘත්තිය සමිතිවල අයිතිවාකිකම් උල්ලංස්කාය වී ඇත. ද්විපාර්ශ්වීක හා බහුපාර්ශ්වීක වෙළඳ ගෙවීම් යටතේ වෘත්තිය සමිති පිළිනොගැනීම විවාදයට කරනු වී ඇත.

ඇ. බලෙන් වැඩි ගැනීම හේවත් බන්ධන ගුම් පිළිබඳ තහනම

බලෙන් වැඩි ගැනීම හා බන්ධන ගුම් නිතියෙන් තහනම් කර තිබුණුද, වය එසේ සිදුවන බවට වාර්තා වී ඇත. ලමුන් සම්බන්ධයෙන් නිතියේ සඳහන් තහනමක් නොතිබුණුද රජය පවසන්නේ වය සියලුම වයස් කාන්ත්වලට අදාළ බවයි. (6 ඩී පේදාය බලන්න) සාමාන්‍යයෙන් ගම් පළාත්වල ලමුන් නාගරික නිවෙස්වල මෙහෙකාරකම් කිරීමට ගොදා ගන්නා බවත්, ඔවුන්ට විවිධාකාර වධනීංසාවලට හාජන විමට සිදුවන බවත් පිළිගත හැකි නොරුදා ලබේ ඇත.

ආ. ප්‍රමා ගුමිකයින්ගෙන් වැඩිගැනීමේ තහනම හා රැකියා සඳහා අවම වයස

ප්‍රචල්ල කෘෂිකාර්මික වැඩිවලට හෝ නාක්ෂණ ප්‍රහුණුවීම සඳහා ප්‍රමාන යොදවා ගැනීමට දෙම්විපියන්ට හා නාරකරවීන්ට නිතිමය අවසරය ඇතෙන්, රැකියා නියුත්තිය සඳහා අවම වයස අවූ. 14 කි. වයස අවූ.14 නොඉක්මව ප්‍රමාන වියට අමතරව කිසිදු සේවයක නොයෙදිය යුතු බව, කාන්තා හා තරුණ සේවා නියුත්ති පනතට, පසුකාලින ඉදිරිපත් කළ සංගේධයකින් තියම කර ඇත. 1998-99 වකරවල පැවත්වා සම්ජනයකින් අනාවරණය වුයේ වයස අවුරුදු 5-14 අතර ප්‍රමාන 11,000 ක් ප්‍රතිණ කාලින සේවා නියුත්තිකයින් වන අතර, තවත් 15,000 ක් ගෙහ සේවයේ හෝ වෙනත් ආර්ථිකයට සම්බන්ධ කයැයින්හි තිරතුවන බවයි. අස්වනු නෙළන කාලවලදී රට ප්‍රති ප්‍රමාන 450,000 ක් ඔවුන්ගේ ප්‍රචල්ලව අය විසින් කෙමි කාර්මික කටයුතු වලට යොදා ඇති බවද තහවුරු විය.

වයස අවූ. 18 ට අඩු අය අත්පාවලට හෝ පිවිතයට හාති විය හැකි අන්තරකාරී ව්‍යවසායන්හි නොයෙදිය යුතුය. අස්වනු නෙළන කාලයේදී, ප්‍රමාන්, වතුවල, වැවිල සේෂුරුයේ සහ වෙනත් කෘෂිකාර්මික සේෂුරුවල සේවයට යොදාගෙන ඇතෙන්, අපනයන ප්‍රවර්ධන කළාපවල හෝ අපනයන සේෂුරුයන්හි විවැනි සිද්ධීන් වාර්තා වන්නේ නැත. ගෙහ සේවකයින් ලෙස දහක් ගෙන් ප්‍රමාන යොදා ගෙන ඇතෙන්, විය සිමා කිරීම හෝ කිහියම් පාලනයකට නතු කිරීමකට ක්‍රියා කොට නැත. ඉන් බහුතරයක් මානසික, ගාරීක හා මිනින්ද අතවරයන්ට ගොදුරු වෙති. ප්‍රචල්ල ව්‍යවසායන් වන කළ ඕල්ප. වෙළඳසැල් හා ආපනගාලා වැනි ස්ථානද ප්‍රමාන් සේවයේ යොදවා ගෙන්තා බවට වාර්තා වේ. 2003 වකරදී පාන්ත්‍රියාන්තර කමිකරු සංඛ්‍යානය ප්‍රමා ගුමිකයන් තුරන් කිරීමේ පාන්ත්‍රියාන්තර වැඩිසටහන සමඟ වික්ව ගෙහ සේවයේ යොදෙන ප්‍රමාන පිළිබඳව කිහින්ම සම්ජනයක් දිස්ත්‍රික් පහක උයන් කෙරීනි. වහිදීන් දළ වශයෙන් මුළු ගෙහ සේවක ප්‍රතිගතයෙන් 2% ක් වයස අවුරුදු 18 ට අඩු අය බව අනාවරණය විය.

පම් රෝගනය හා සම්බන්ධිකරණය පිළිබඳව මධ්‍යම නියෝජිත ආයතනය වන්නේ පාතික ප්‍රමාරජුක අධිකාරියයි. ප්‍රමා ගුමික පිළිබඳ නිතිරිති ක්‍රියාන්තක කිරීම හාරව ඇත්තේ කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුව, පරිවාස හා ප්‍රමාරජුක දෙපාර්තමේන්තුව හා පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව මෙම ආයතනවල දැඩි ක්‍රියාමාර්ගයන් හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩිසටහන් හේතුවෙන් වයස අවුරුදු 14 ට අඩු ප්‍රමාන සේවයේ යොදවීම බොහෝ දුරට අඩු වී ඇත. කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුවට 2003 දී ප්‍රමා ගුමිකයන් පිළිබඳ පැමිණිලි 203 ක් ලබුණ අතර ඉන් පැමිණිලි 65 ක් ඉවත් කර ගැනීමට සිදුවුයේ සාහැනු ප්‍රමාණවන් නොවීම හා අකන් පැමිණිලි හේතුවෙනි. දෙපාර්තමේන්තුව සිද්ධීන් 44 ක් සම්බන්ධයෙන් 2003 වකරදී නඩු පැවරිය. මෙම වර්ෂයට අදාළ කාලයේ කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුව පැමිණිලි 64 ක් වාර්තා කළේය. ඉන් 9 ක් ඉවත් කර ගත් අතර 19 කට නඩු පවරන ලදී. ප්‍රමාන සේවයේ යොදවීම වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවන දැඩිවම අමෙරිකානු බොලර් 10 (රු 1000/-) සහ හෝ 6 මසක සිර දැඩිවමේ සිට ඇමරිකානු බොලර් 100 (රු 10,000/-) සහ හෝ මාස 12 ක සිර දැඩිවමක් දේ ප්‍රතිගේධනය විය.

කිහිම වයස් සිමාවක අයෙකු බන්ධිත (දාක) මෙහෙවරේ නොයෙදාන ලෙස නිතියෙන් තියමට ඇතෙන්, ඇතැම් ගැමී ප්‍රමාන වැනි සේවාවන්හි යොදාගෙන ඇත. (5 වන හා 6 සි පේදය බලන්න) එල්.රී.ටී.ර සංඛ්‍යානය විසින් යුද්ධය සඳහා අවුරුදු 13 වයස් ප්‍රමාන බලන් බදාවාගෙන ඇති. (5 පේදය - බලන්න)

වකර තුළදී යුතිසෙක් ආයතනයේ සහයෝගය ඇතිව නිදහස් කරගත් එල්.රී.ටී.ර ප්‍රමා සොල්දායුවන් ප්‍රතිගත්වාපනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් දියන් කෙරීනි. මෙම වැඩිසටහන යටතේ නිදහස් කර ගත් ප්‍රමා සොල්දායුවන් රඳවා තබාම සඳහා යුතිසෙක් ආයතනයේ ආධාර ඇතිව කිරීනාවිවියේ දී අතරමදී කුදාවුරක් ද ඉදි විය.

ජාත්‍යන්තර කමිකරු සංවිධානයේ 182 සම්මුතියේ දක්වා ඇති නියමයන්ට අනුව වයස අව්. 18 ට අඩු ප්‍රමාදීන් සේවයේ යෙදුවමේලා අනර්වකාරී රැකියාවන් 50 ක් රජය විසින් නම් කරන ලදී. වහෙත් එවතින් සේවයේ යෙදුවන ඇයට විරෝධව කටයුතු කිරීමට නිතිරිති සම්පාදනය කර නොමැත.

ඉ. පිළිගත හැකි සේවා කොන්දේසි

ජාතික මට්ටමේ අවම වැටුප් නියමයන් පත්වා නොමැති අනර්වකාරී දෙපාර්තමේන්තුව පත්කළ වැටුප් මණ්ඩල 38 ක් පමණ කුයාත්මකව ඇත. ඔවුන් නියම කර ඇති වැටුප් ප්‍රමාණයන් යහපත් පිවන රටාවකට ප්‍රමාණවන් නොවේ. 2003 අගහාගයේ දී කමිකරු ආමාත්‍යාංශය අවම 15% ක වැටුප් වර්ධකයක් ලබා දීමට නියම කළද ඇගෙන්ම හා හෝටල් සේවුන්ට වීම වැටුප් වැඩිවිම මෙහෙක් ලබා දී නොමැති බව වාර්තාවේ.

සතියකට පැය 45 ඉක්මවන (සතියකට දින 5 1/2) සේ ප්‍ර්‍රේන්කාලින සේවයේ යෙදුවම නිතියෙන් තහනමිය. මැතකදී හඳුන්වා දුන් නිතියට අනුව අතිකාල සේවාව සතියකට පැය 15 කට සිමා විය යුතුයි. සේවකයෙකු ස්වකාෂේන ඇතිව අතිකාල සේවයේ යෙදුවම පිළිබඳ කිහිද සඳහනක් නව නිතියේ නොමැති වීම ගැන කමිකරු සංවිධාන කනක්සුල්ල පළ කරයි. යුම්කයෙකුට වසරකට සාමාන්‍ය නිවාඩු 14 ක්ද වෙළඳ නිවාඩු 14-21 ක්ද, ප්‍රසිද්ධ නිවාඩු 20 ක් පමණ පුක්ත විදුමට අවකාශ ඇත. ස්විච්ව, කැඩින්කඩ හා අරධකාලිනව සේවයේ යෙදෙන කාන්තාවන්ට ප්‍රසුන නිවාඩු ලැබේ. කාර්මික අංශවල සේවකයන්ට අරක්ෂක හා සතිපාර්ශවන නිතිරිති පත්වා ඇතන් එවා කුයාත්මක කිරීමට ප්‍රමාණවන් අධික්ෂණ ක්න්ඩ්‍යමක් කමිකරු ආමාත්‍යාංශය සතුව නොමැත. එසේම විම නිති ජාත්‍යන්තර මට්ටමක නොමැත. අන්තර්කාරී ස්වාධාවල සේවය කිරීම ප්‍රතිස්ථාප කිරීමට සේවකයන්ට අයිතියක් ඇත. එවතින් ස්වාධ ක්වරේද යන්න නිශ්චය කිරීමට ඔවුන් බහුතරයක් අපොහසන් වීමත්, විසේ ප්‍රතිස්ථාප කිරීමෙන් රැකියාව අභිම්වේය යන බියන් නිසා සේවකයන් විසේ ප්‍රතිස්ථාප කිරීමක් නොකරනි.

මෙම වෙබ් අඩවිය ඇමරිකානු රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ මහජන සම්බන්ධතා කාර්යාලය මගින් පවත්වාගෙන යුතු ලබයි.

මෙහි අඩු දෑ අදහක් ඉදිරිපත් කිරීමක් ලෙස හෝ පොදුගලික ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස හෝ අභ්‍යන්තර සඛ්‍යතා සඳහා අනෙකුත් අන්තර්ජාල සඳහා පරිවර්තනය නොකළ යුතුයි.

